

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Megjelenik minden pénteken 16 oldal terjedelemmel.

A „Magyar Néplap” előfizetési ára:
Egész évre 1 ft 80 kr.
Fél évre — . 95 .
Negyed évre — . 50 .
Egyes szám 4 kr.

A „Magyar Néplap” és „Mezőgazda” előfizetési ára:
Egész évre 3 ft — kr.
Fél évre 1 . 50 .
Negyed évre — . 80 .

Felelős szerkesztő:
LEPSÉNYI MIKLÓS.
Társ-szerkesztő:
NÉMETH GELLÉRT.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. ker., Döbrentel-utca 18. sz. — Ide küldendők az előfizetési penzek, valamint a lapba szánt mindennemű közlemények, hirdetések és esetleges reklamációk.
Egy 5 hasábos hirdetési peticior ára 10 kr.

Ujabb bizonyíték.

A függetlenségi párt ujabb bizonyítékot szolgáltatott amaz állításunkhoz, melyet lapunk fen-

állása óta nem szüntünk meg hangoztatni, hogy a pártnál a *függetlenség és 48-as jelszó* csak *cégér*, melylyel elveinek silány löréjét jó bor gyanánt szeretné a közönség nyakába varrni; tőr, melylyel gimpliket szeretne fogni. Századszor hangsúlyozzuk, hogy ezek az öblös gégejű urak csak boldogítják a népet, csak mutogatják mintha jelszavaik lelkesítenék őket, pedig hát nagyrészt eladó portéka mind, kit megvehet jó pénzért, zsidó és kormány egyaránt. A szabadságot kiáltozzák és a rabszolgaságot szolgálják.

Avagy nem szavazta talán meg az a függetlennek hazudott dicső párt legujab-

ban is a kötelező polgári házasság kényszerét, hogy *muszáj* a szolgabíró vagy jegyző előtt kelni egybe s a ki nem teszi, börtön s pénzbírság sújtja? Persze mindez a szabadság nagyobb dicsőségére!

Posilovics György, zágrabi érsek.

Azt akarnak elhitetni, hogy a szegény nép érdekét képviselik, pedig csak a maguk zsebére van gondjuk. Avagy nem szavazta talán meg az a függetlenség cégérével ámitó párt a képviselők

fizetésének fölemlését? Dehogy nem! Sőt annak egyik legvéresebb száju tagja: *Madarász József* ajánlotta. Azzal akarnak a szívünk közepébe furakodni, hogy azt hirdetik; a nép terhein kívánnak csökkenteni. Pedig hazudnak, mert ellenkezőleg szaporítják, növelik e terheket. Avagy nem szavazták talán meg az állami anyakönyvelést, mely ujabb kiadásokat igényel, tehát ujabb terheket, ujabb adókat rak a nép vállaira? Szóval hazudnak ezek a jó urak mint a komáromi kalendárium s mégis oda mernek a közönség elé állni, vervén mellüket keményen: hogy ime, mi vagyunk a nép barátai. Pedig hát a konc, a husosfazék,

a jutalék, a sáp, a haszon, az osztalék barátai csak. A nép a választások idején kívül eszükbe se jut. Elveiket csere-berélik, mint a cigány a lovát. Szavaznak a nép ellen a legnyugodtabb lelki-

Szives bizalommal kérjük tisztelt elbarátainkat, lapunknak apostoli buzgósággal való folytonos terjesztésére, mert magasztos eszméink magvait csak így leszünk képesek széles körben elvetni és magunknak a jövőt biztosítani. Szerk.

ismerettel. Jó pénzért még a robotvilágot is készek volnának visszahozni. Csak egyet respektálnak, csak egyet tisztelnek, csak egy szentségük van: *a zsidóság érdeke*. Ezt az egy érdeket védik, mentik, támogatják, mert ez jó, zsiros falatokhoz szokta juttatni őket.

Az egész ország tudja, hogy az egyházpolitikai viták alatt rongyos köpenyükön megint fordítottak egyet s a szélsőbaloldaltól szépen átszondáltak a jobb oldalra. A jobb oldallal versenyezve bókoltak a kegyelmes miniszterek előtt és a keménynyaku kurucok majd csak nem a cipőikről csókolták le a port. A szótárnak minden hizelgő kifejezését összeszedték hogy a miniszter urakra pazarolják. Ezt a szép példát legujabban a felső-eőri kerület függetlenségi elemei követték. Amit láttak a párttól, azt hitték azt üdvös lesz követni a pártköröknek is. S követték is, mert alig lépett a kerületbe Festetich Andor miniszter s alig ajánlotta föl a miniszternek a kerületbeli kormánypárt a mandátumot, menten előállott a felső-eőri kerület függetlenségi pártjának elnöke is, *Mérnyi* Ádám s ő is Festetich grófnak ajánlotta föl a kerületet a függetlenségi párt részéről. Vagyis követve a parlamentben látott üdvös példát, a felső eőri kerület függetlenségi pártja is *szépen belement a kormánypártba*.

Nem volt-e tehát igazunk midőn azt mondtuk, hogy a függetlenség csak ámitó cégér, mert a függetlenségiék tulajdonképen *títkos kormánypártiak*. S ez az áruló párt azt meri hazudni, hogy a nép barátja? Ép olyan barátja, mint a kormánypárt. Sőt a kormánypárt annyival becsületesebb, hogy az legalább nyílt; de a függetlenségi párt annyival becsületesebb, hogy alattomos, képmutató, hazug.

Bizhatunk-e tehát a függetlenségi pártban s támogathatjuk-e jelöltjeit? Ha még ezután is biznánk benne, hisz akkor eszteleneknek kellene lennünk. Ha még most se ismernők e galád bandát és érdeme szerint még most se vetnők meg, akkor csakugyan megérdemelnők, hogy ámitson. Ámde látunk. Látjuk a hazugság tényeit és az árulás játékát látjuk a zászlóhagyást, látjuk a lelki törpéséget, látjuk az ámitást, látjuk a husos fazekak szorgalmatos nyalogatását, látjuk a miniszteri kegyek áhítatos epedését. S e látvány megundorít. Nem, ez a párt megvetésnél egyebet nem érdemel! Vessük tehát meg, amint érdemli, szivünk mélyéből.

A felső-eőri tapasztalatok növelik eddigi bizonyítékaink számát, hogy e párt *títkos kormánypárt*.

Az egyházüldöző kormánypártnak pedig s e párt akár nyílt, akár títkos csoportozatának támogatói, anélkül, hogy vallásunk ellen gaz

merényletet, gyalázatos ámulást el ne kövessünk, támogatói nem lehetünk és nem leszünk.

A bitangságoknak már egyszer utját kell vágni, az éhenkórászokat a képviselőházból az utcára kell lökni.

Reméljük, hogy sikerül is, csak jöjjön a választás!

Népbarát.

POLITIKAI HIREK

A felső-eőri választás. Gyóry Elek a kerület katolikus papságának jelöltje megbukott. Hála Isten! Mert az lett volna ám még csak a bukás, ha ez a jelölt győztesen kerül ki a harcból. Ha már a gyűgeség Gyóry Eleken kívül egyéb jelöltet nem talált, no hát akkor Festetich győzelmét, ha nem is örömmel, de szívesebben kell fogadni mint Gyóryét. A két rossz között ez a kisebb. Van azonban e választásnak egy nagyon fontos következménye: az, hogy eddig a közvéleményre hivatkoztunk, mely nem akarja az egyházpolitikai javaslatokat és sürgettük, hogy tessék megkérdezni a népet. E választásnál azonban e kérdések már erősen előkre voltak állítva s bizony az egyházpolitikát csináló kormány győzött, még pedig nagy többséggel; míg Gyóry Elek 951 szavazatot kapott, addig Festetich Andorral 1626 szavazott le. Erre a választásra tehát joggal hivatkozhatik a kormány, hogy ime a közvélemény kívánja a javaslatokat. E küzdelem legerősebb aduttunkra is megadta a tromfot. S ez a borzasztó! Köszönhetjük ezt nektek felső-eőri papok! Együgyűségtelket többet ártottatok magasztos ügyünknek, mintha a bubos kemence mögött maradtatok volna.

Uj főispánok. Rudnay Bélát Komáromvármegye basatermészetű főispánját Hontvármegye főispánjává nevezték ki. Helyét *Sárközy* Aurél Fehérmegye alispánja fogja betölteni.

Egy képviselő nyílt levele. Asbóth János nyílt levelet intézett választóihoz, mely beszámoló beszédét van hivatva helyettesíteni. Asbóth e levelében rendkívüli érdekes leleplezéseket közöl a kormányról, kit már 1890-ben intett, hogy az egyházpolitikai kísérletezésekkel hagyjon föl, mert oly zavart fog támasztani, melynek következményei nagyon gyászosak lesznek. De nem hallgatták rá. Elbeszéli, hogy ő felségére úgy erőszakolták rá e javaslatokat. Elmondja, hogy a kormány meghamisította a közvéleményt és a legdurvább kényszer guzsájába kötötte a képviselőket. A leleplezés bűne kimerült idegeire már nem hatott izgatóság, tehát az újságok összevásárlásának új divatját alapította meg. Az ellenvéleményt egyszerűen ledorongolta s mig kéjelegve sütkérezett az önmaga által saját dicsőségének ünneplésére készített tüntetések verőfényében, addig az ellenüntetéseket befiltotta, mint Lippán, Nagy-Kikindán, Földeákon stb. Midőn Nagy-Cenken a zsidók és szabadkőművesek annyira mentek, hogy a temető katolikus kápolnájában föltett kalappal sétálgattak és a kath. vallás ellen tüntettek: akkor nem ezeket büntette, hanem a népet, mely a szent hely ily megbestelenítésén fölháborodott. Így megy a terjedelmes levél egész végig. Fölsorolja a kormány bűneit s maró gunnyal üti, veri, ostromozza a bűnök elkövetőit. Világosan kimutatja, hogy

a kormánynak eszeágában sines a béke helyre állítása, annak legesekélyebb jelét sehol sem mutatja. Egyenes, bár még be nem vallott, de határozott célja a katolikusság elnyomása, ha kell zsandárral, fegyverrel, katonával. Levelét azzal végzi, ha a kormány komolyan akarja a békét, melyet hangoztat vagy még szentesítés előtt *visszavonja* javaslatát, vagy megvárja az általános *választásokat* .

Tisza Kálmán beszámolója. Tisza Kálmán a mai beestelen liberálisok megteremtője szeptember folyamán Nagyváradra megy beszámoló beszédet tartani. Reméljük, hogy a katolikus papság is sietni fog Tisza Kálmán zöld szakállá előtt bökölni, érdemei elismerésül, — mert hát nálunk ez így szokás.

Képviselői beszámoló. Justh Gyula képviselő, a függetlenségi és 48-as céggel ámitgató titkos kormány-párt elnöke szeptember hó 8-án Szolnokon választói előtt beszámolót készül tartani s mint olvassuk, vele együtt több képviselő szándékozik Szolnokra lerádnulni. No ugyan kíváncsiak vagyunk miként sül el Justh ur beszámolója, mert amint lapunknak írják, a híthű szolnoki nép ugyancsak készül a nagy napra s a függetlenségi céger alatt szédelgő titkos kormánypártiak vezérét valószínűleg megizzasztja. Szolnok város törhetetlen katolikus lakóinál Justh ur becsülete végkép elfogyott, amióta a polgári házasságot, polgári anyakönyvelést, zsidó recepciót s a vallástalanság szabad gyakorlatát bujkáló s népámitó pártja élén választói boszuságára és óhajuk ellenére megszavazta. Justh urnak s a vele lemenő képviselőknek a nép dühe elől valószínűleg menekülniök kell majd, mert amint jelzik: celőke, záptojás, rothadt krumpli és kődarabok fognak szárnyra kelni. Hja, a nép ugy fizet, ki mint érdemli.

Szegény a futás de hasznos. Aki kételkedik, ám kérdezze csak meg *Kajuch* Józsefet, a rózsahelyi választókerület képviselőjét, kit a mult héten a sors arra kárhoztatott, hogy a hasznos szegényt válassza. *Kajuch* József ugyanis ösztönöztette a kíváncsiságtól elhatározta, hogy próbát tesz: ha vajjon tudna-e a kedves „igen” szón kívül egyéb szavakat is kiejteni? A próbát beszámoló beszéd alakjában vélte megkísérteni. Ellátogatott tehát kelemenfalvai választói közé és leragadt ajkait szólásra nyitá. Nagyon élénken emlékeiben voltak azonban még liberális képviselő társainak sallangos szólamai, mert amint megszólalt, csakhamar önkénytelenül is az ezerszer hallott üres frázisok tódultak ajkaira s nagyban kezdte magasztalni, amit a képviselőházban egy év óta magasztalni hallott, nevezetesen az *egyházpólitikai javaslatokat* . Alig téved azonban e veszedelmes térre, derék hallgatói körében méltatlankodás tört ki. *„Nem kell! le vele! vesszen a kitalálójával! Az is beestelen ember, a ki megszavazta! Menjenek vele a pogányok közé!”* Ilyen és hasonló kitérősek szakították meg a derék képviselő beszédét. Szegény *Kajuch* mintha a mennykő csapott volna le az orra előtt, ugy megrettent. Ijedtében nem juthatott szóhoz, pedig még csak ezután jött a hadd el hadd. A férfiaktól a nők vették át a szót s oly cifra átkokat szórtak a fejére, hogy *Kajuch* uram nem egyhamar feledi el. Majd meszelők és sóprúk emelkedtek a képviselő ur felé. Hanem ezt már csakugyan nem vette tréfára. Nem csak új kukoricadrágjának, hanem bőrének épségét is féltvén, uccu vesd el magad! leugrott a fölfordított hordóról s bátor futással utnak eredt. De a hős asszonyok se voltak restek. Mindenütt nyomom követték a képviselő urat, ki a közeli lucski fürdőnek vette útját. Azonban esőbőrből vödörbe esett, mert itt meg a lucski nők estek neki ugy, hogy bátor futását kénytelen volt folytatni, mig végtére egy bér-

kocsiba nem veté magát s így el nem tűnhetett a hős nők szemei elől. Mint halljuk a megugrasztott képviselő fogadást tett, hogy többé soha se tart beszámolót s a bájos „igenen” kívül egyáltalán másra nem nyitja ki száját.

Felső-eöri dolgok.

Valóban lélekemelő, szívvidító dolgok történtek Vasvármegye felső-eöri kerületében. Az önértetnek a politikai érettségnek, az öntudatos férfiaságnak fénylő példaképeiként állíthatjuk oda e kerület ellenzéki vezetőit, kiknek minden tettét oly bölcsesség, oly céltudatosság jellemzi, hogy szinte kéjelegve fordul feljük a gondolat.

Alig várták a pillanatot, hogy Festetich Andor gróf miniszterre való kineveztetése folytán új választás szükségessége álljon be, menten beleköptek markukba, félrevágták a hálósipkát, (mely azóta esőrgősipkává lett) és neki gyűrőzködtek a küzdelemre kiállítandó hadsereg szervezésének — *szájjal* . Az önértet bismarki Langján fenyegették meg a kormányt, az új minisztert, a főispánt, a szolgabírókat stb. stb. *„No most majd megmutatjuk, miképen bánunk el az egyházüldöző kormánnyal! Lássuk hát, velünk szemben boldogul-e a kormány? Majd megnyilatkozik most a nép, az igazi közvélemény. Festetichet kinevezték miniszternek, de mint képviselő megbukott!”* Mi, itt a központban, hallva a kemény öklődéseket, magasztaltuk a kerület papságát, mely végre hát a közönységek teli álmából fölkelte s esülőkre állva meg akarja tenni azt, amit tennie sz. kötelesség. A közönységek lelkesítettük, hogy saját jóvoltáért, sz. vallása védelméért álljon talpra s lelki pásztoraival mellé sorakozva söprözze ki a kerületből a liberális bandát. Egyuttal utmutatást is adtunk, miképen fogják a harcot biztosan megnyerni? A derék urak azonban másképp gondolkoztak. Erdődy gróf, kinek fölajánlották a megtiszteltetést, nem fogadta el. Ekkor Zay Miklós grófra fordították tekintetüket, de ebből a jelöltségből se lett énekes halott. Erre aztán megkezdődött a kapkodás, a futkározás, a mandátummal való handlrozás művészi játéka. A kormány csak ugy hizott ez épületes látványtól. Már nem is suba alatt, hanem főhangon kacagott a futkosó urakon, mint a bódé vendégei a komédiás ugrándozásain. Miután pedig e keserves kintlódáson jól mulató kormánypárt azt a hirt terjesztette, hogy az ellenzék „ultramontán”, „klerikális” jelöltet akar állítani, a vörösvári plébános sietett lapokban tiltakozni az ellen s kijelenté, hogy ő neki *klerikális, tehát katolikus jelölt nem kell!* Uristen! minő jelöltet akarhatnak tehát a főtisztelendő urak? kérdeztük önmagunktól. Hisz a liberálisoknak aki nem liberális, aki a pogány iránynak ellensége, aki az egyházpólitikának nem barátja, az mind klerikális, az mind ultramontán! Példa *Vikár* István képviselő, ki kálvinista ember bár, de mivel az egyházpólitikai javaslatok ellenzője, ép ugy ultramontánnak s klerikálisnak csufolják a derék liberális urak, mint Vajay Istvánt. Vajjon önmagukat akarják-e a felső-eöri kerület emberei ámitani vagy a világot, midőn keresnek egy jelöltet, ki se hideg, se meleg ne legyen, de azért csoportosítani lehessen mellette a közönységet. Hát azt hiszik azok a rövidlátó urak, hogy egy jelölt mellett, ki nem mer színt vallani, ki ugy van mint az ablakráma, se kint, se bent, valami nagyon lelkesedni fog a közönység? No csak lessék! A közönység határozottságot akar s tisztán kíván látni. Ha

aztán elvbarátra talál a jelöltben, akkor készségesen támogatja. Az az átkozott álarcos játék, az a bünnös képmutatás, az a silány szineskedés, az a jobbra-balra való kacintgatás, az volt mindig a mi megölőnk. S embereink semmit se tanultak még most se, nem okultak a tapasztaltakon, nem mernek a farbával kirukkolni, hanem csak bujkálnak a homályban, ellenségeink nagy öröme, a mi igaz ügyeinknek végtelen kárára s örökös veszteségére, hűségesen szolgálván az *ostobaság politikáját*. Tudjuk mi, hogy azzal ámitják magukat: ha nem vallanak egészen színt, megnyerhetik a protestánsok egy részét is. Ha ez így volna is a csunya kétszínűséggel elvesztik az Isten segítségét, ami bizonyára ér annyit, mint a protestánsok segítsége. De másrészt nincs is így a dolog. Ha a protestánsok attól ijednek meg, ha valaki hívó katolikusnak meri magát mondani, s azt mondja: követelni fogom az elhagyatott nép védelmét, a nyomasztó helyzet megszüntetését, az állami ügyek vezetésében a tisztakezűséget és vallásom számára azt a jogot, melylyel a protestáns felekezetek tényleg bírnak, s ha emez igazságos kívánságoktól megijednek a protestánsok, akkor biztosak lehetünk affélől, hogy soha se fognak velünk tartani, ha bárki mellett csoportosulunk is, mert nem a méltányosság vezeti őket, hanem az ellenünk való irigység és gyűlölet. A katolicizmusnak nem akarnak semmiféle jogot megadni, ez a hiba. Nincs igazság bennük. Beszélhetünk mi nekik akármit, a nagy többség mindig ellenünk fog állást foglalni s csak igen kevés lesz közöttük olyan felvilágosult s igazságszerető ember, ki a mi vállainkhoz vesse vállait. A protestantizmus gyűlöl bennünket, azért ellenünk tör. A peéri kerületben a múlt választáskor a katolikus papság nagyrészen a függetlenségi jelölt mellett csoportosult. A jelölt *Vikár* István református ember volt. A kormánypárt jelöltje pedig *Ziskay* Antal katolikus s a pannonhalmi főapátság ügyésze. A reformátusok mindig függetlenségiiek voltak s most református ember volt a jelölt is, de miután látták, hogy a katolikusok nagyrésze *Vikár* mellett csoportosul, ott hagyták *Vikárt* és *Ziskay* mellé álltak. *Vikár*nak édes testvére, ki a kerületben kálvinista pap, még az is *Vikár* ellen, *Ziskayra* szavazott. Veszprémben függetlenségi programmal egy kálvinista lelkészt léptettek föl. Megválasztása bizonyos volt. *Szabó Imre*, a kormánypárti jelölt látta, hogy el fog hasalni. Történt azonban, hogy a kálvinista pap a választás előtti estén, hirtelen vissza lép. Lett erre zavar a függetlenségiiek táborában. Mit csináljanak most? Végre késő éjjel föléptettek hamarosan egy katolikus papot. Még annyi idő se volt már, hogy a választókat értesíthették volna a dologról. Azért sok ellenzéki választó otthon maradt, azt gondolván, hogy *Szabó Imrét* egyhangulag csak kikiáltják, mert a kálvinista lelkész zászlótagadása következtében úgy se lesz szavazás. Így *Szabó Imre* győzött. Szavazás azonban mégis volt s ugyanaz a kálvinista pap, ki függetlenségi jelölt volt, a *kormánypárt jelöltjére, Szabó Imrére* szavazott. Az ilyen jellem ugyan piszkos, becsületlen jellem, de sajnos, ilyen sok van. Hasonló jelenetekből mi már régen megtanultuk, hogy ne másokra támaszkodjunk, hanem *önmagukra*. Többségben vagyunk s ha jól összetartunk győzni fogunk, győznünk kell. Ha ezt tették volna Felső-Eőrön is, nem kellett volna botrányos jelenetekkel meggyalázni a kerületet, nem kellett volna a harcot elveszteni. Így azonban elveszett minden és úgy látszik a vezetőségnek még józan esze is, mert mi lett a sok tüdőködésnek, bujkálásnak és kapkodásnak eredménye? az, hogy a kormánypárt jól megerősödött s a valláspolitikai

ellenzékei utóvégre keserves kinjokban fölláttatták jelöltül *Győry* Eleket, a *valláspolitikának legelső harcosát!* No hát ez olyan dolog, a melyhez az örütség már nem lehet egy lépésnyire se! Eddig a dunaszerdahelyieket állítottuk föl az elvtelenség megbélyegzett példaképei gyanánt, kik antiszemita képviselő után zsidót választottak, hanem most vesszük észre, hogy a dunaszerdahelyiek még igen derék, okos és következetes emberek a felső-eőriekhez képest! Azok a vezető urak bizony megérdemelnék, hogy a felső-eőri kerület derék polgárai azért a szegényért melyet rájuk hoztak, huszonöt mogyorópálcát csapjanak az ülő felükre, hadd tanulják meg, hogy amit magukra vállálnak abban járjanak el istenigazában, amihez pedig nincs eszük, ahhoz ne nyuljanak.

Győry Elek ugyan megbukott, mert az utolsó napokban lépett föl s mert a vallásoskeblű emberek nem bíztak és nem bizhattak benne. *Hisz épp úgy barátja az egyházpolitikának mint Fesztich Andor miniszter*. A szamarat választani vagy a csacsit, az szerintünk egyre megy, de a felső-eőri híres vezérek szerint nem.

Ily csufos mocsok, ily szégyenletes vereség még nem érte ügyünket. Úgy látszik nagyon jól ismer minket a kormány, azért beszél oly hetykén velünk, azért ad oly keveset reánk. Ha jól meggondoljuk a dolgot, be kell vallanunk, hogy bolond volna ha másként tenne. Ugyan mit féljen a tehetetlenségtől, a gyávaságtól, a gyámoltalan együgyűségtől?

Magyarország papságát arra kérjük, hogy majd annak idején, ha a választási ütközetek pillanata elérkezik, idézze elméjébe a felső-eőri kerület papságának példáját s igekezzék e példát teljes erővel — *nem követni!*

Isten újja.

Egy régi városban valamikor egy kovácmester élt, ki nejjével együtt ifju kornak örvendett. A férfi szorgalmas, becsületes ember volt, a nő pedig gondos, takarékos gazdaasszony. Most a munkás jó kovácmester váratlanul huzamos betegségbe esik, mely dacára a folytonos orvosi gyógykezelésnek és a legjobb házi ápolásnak, őt elhagyni nem akarta. A kovácsüzlet vezetését azoközben az ügyes segédre bízták, ki azzal a reménnyel kecsegtette magát, hogy a mester elhalálása esetében a fiatal özvegnővel házasságra fog lépethni. A nő kegyének s vonzalmának megszerzése ügyében fáradatlanul dolgozott, igen elvonultan s józanul élt és a fiatal nő iránt nagyon előzékeny s szíves volt. Fájdalom a nő sem volt vak s hideg a munkavezető segéd behizelgő szivességével szemben, és ekképp köztük nemsokára titkos viszony keletkezett, a reményben, miszerint a mester halála majdan az előbbi köteleket feloldani és őket egymással egyesíteni fogja. Azonban a halál későbbi kivánságaik teljesítésével. Ekkor az asszony agyában iszonyatos gondolat támadt, hogy ő törvényes férjét meggyilkolja és e sántáni szándékát a segéddel is közlé, ki egy ideig ugyan ellenkezett, de utóbb megegyezett vele. E borzasztó elhatározást csakhamar maga a tény is követé. Már a következő éjen végrehajtották. Minketten a szendergő beteghez közelednek. A szívtelen asszony férjének feje fölé egy hosszú vékony szegét tart, a segéd súlyos kalapácsütése behajtja ezt az egyvelőbe és e pillanatban megszűnt a jó ember élni. — Haját óvatosan simítják a levett szeg fölé és fehér hálósípkával befödik a meggyilkoltnak fejét.

— Sír esőnd uralgott körükben; senkisémet volt tanuja ezen átkozatos pokoli bünténynek. Annak kivételével, kinek szeme a rejtett helyekre is belát. Senki sem meritett gyanút e hosszadalmas betegség után bekövetkezett halálesetből; még a gyászkocsi után ballagó, halottsápadt arcu kovácssegéd, ki a sírnál úgy remeggett, mint a megázott eb, az sem tűnt fel senkinek. És midőn a lefolyt gyászév után az özvegy kezét nyújtá a segédnek a házassági frigre, senki sem talált ebben valami feltűnő eseményt. — Harminc évvel később ugyanott a sírásó a temetőben egy új sirt ás ki. Egyéb emberi csontok mellett egy halálft is kiás, mely félre gurult. Midőn aztán a sír elkészült és a sírásó előtte megáll, vizsgálódva észreveszi, hogy a félre gurult halálft inog. Felveszi ezt és talál benne egy békát, mely a halálft mozgatta, de egyszersmind felfedezi a koponyában egy hosszú hegyes vasszeget. Mint a vilám ugy cikázott át lelkén a gondolat: „Itt büntény, gyilkosság követtetett el.” Azonnal elrejtí a halálft köpönyege alá és egyenesen a plébánoshoz siet. E tiszteletreméltó aggastyánnak tudomására adja a sejtelen tejes találást, bemutatván neki a halálft és közölve vele az ebből meritett gyanút. Mire a plébános az öreg sírásót kérdi, vajjon nem emlékezik-e, hogy e kérdéses sírba valamikor ki volt eltemetve? Igenis, viszonzá a sírásó, én magam ástam azt a sirt mintegy harminc év előtt, melybe annak a kovácsmesternek a holttestét segitettem lebecsátani, akinek felesége utóbb a mester volt segédjével házasságra lépett. — Másnap a plébános magához hivatja az említett nőt, miután a halálft a kiálló szeggel az asztalra fekteté és egy ruhával betakará. Megjelenvén a beidézett asszony, a plébános tudakozódott jelenlegi s előbbi viszonyairól, és beszélgetését az első férjére fordítván, kérdi tőle, vajjon felismerné-e ismét őt, ha neki megjelenék? Istenem, viszonzá erre elborzadva a nő: mit jelentsen e kérdés? Ekkor leleplez a plébános az asztalon álló halálft, — mire az asszony megrázkódva sikoltott fel: Isten, légy irántam kegyelmes! A férjem! és elájulva összerogyott. Majd feleszmélkedve, beismeré büntetett, és a vérhatóság előtt ő és férje vallomást tettek, hogy ők a gyilkosságot csakugyan elkövettek. Mindketten a vesztőhelyen vették el borzasztó tettök büntetését.

Már most melyik értelmes ember fog ez itt előadott történetben csupán vak esélyt, véletlenséget, vagy a sors szeszélyét látni? — A gondolkodó és értelmes ember nem ismer véletlen esetet vagy vak sorsot, hanem ő mindenben, ami történik vagy egy szükséges *okozatot, okláncot, okkapcsolatot* ismer fel, azaz: valamely oknak természetes következményét, valamely hatásnak a bekövetkezett eredményét; vagy feltűnő eseményeknél az isteni Gondviselésnek közvetlen beavatkozását. Történeket olykor dolgok, melyeknél az ember önkénytelenül felkiált: Hogyan volt ez lehetséges! bámulatosan csodálatos! Történeket néha dolgok, amelyek megfejtéséhez minden képzelhető természetes oknak tekintetbe vétele sem elegendő. Leestek már gyermekek a második, harmadik emeletről kövezetre és semmi bajuk nem volt; éltek istenfélő jámbor személyek több éven át minden étel s ital nélkül. Így élt Tirolban *Mörl Mária* szűz, ki Halternben 1812, október 15-én született és 1868-ik évi január hó 11-én az Urban elhunyt. Hol van itt az okkapcsolat, hol a megfejtési alap? Itt a bölcsészek, a természetvizsgálók és orvosok csóválják fejüket és azt a szegénységi bizonyítványt állítják ki magukról, hogy szákcútába jutottak, — de

a hívő keresztény ezekben a jó Isten ujját látja. — Minden esetre a hívő keresztények is hisznek az okkapcsolatban és legkivált feltűnő jelenségek okát természetes uton a legszélsőbb határig is iparkodnak nyomozni, — de van egy határvonal, ahol minden természetes megfejtés megszűnik, és akkor egy csoda előtt állunk, legyen az most már az isteni szeretetnek és irgalmasságnak, vagy az isteni igazságosságnak a csodája. — Hát téged, szeretett olvasó, nem ért még életedben olyas valami, amelyből a jó Isten közvetlen behatására kellett következtetned? Vagy rokonaid, ismerőseid, szomszédaid körében nem emlékezel oly előfordult eseményre, amely benned a jó Isten igazságosságára vonatkozó komoly gondolatokat keltett? — Ami saját tapasztalásomat illeti, a sok ilyen példák közül, neked, szeretett olvasó, legalább kettőt akarok előadni.

Egy igen szép, egészséges ifju ember, szegény leánygyal ismeretséget kötött s neki örök szeretetet és hűséget esküdött. (Aki a világot ismeri, az tudja, hogy mit lehet hasonló esküre adni, — de azért mégis hitelt találnak Éva leányainál és készpénz gyanánt fogadtatnak el általuk. Ezen eskük csak csalétkek, melyek mögött ama kegyes horog lappang, melyet ezek elrejtensek. — E hazug eskük fájdalom a tolvajkules minden könnyen hívő, őrizetlen szivre nézve.) E szomorú történetünkben előforduló Éva leánya is hitt a fiatal ember heves esküjének, ámbátor jóakaró és tapasztalt emberek figyelmeztették a bekövetkező veszélyre, és szülői is határozottan elleneztek e viszonyt. Különösen eléadatott az elámitott leányzónak, hogy ily vagyonos ifju ember, kinek a mindenfelől ajánlkozó eladó leányok között vádolgatnia lehet, nehezen fog szegény leányt nőül elvenni. Valószínűleg csak el akarja őt csábítani. A katonaságnál is töltött néhány évet, ahol a tiszta élet szintén nem nagy virágzásnak örvend; továbbá szenvedélyesen olvassa a legmocskosabb regényeket, és azonfölül ritka vendég a templom padjaiban. — Dacára ez intelmeknek és felvilágosításnak a leány hitetlen Tamás maradt, — és vakon, siketen veté magát a csábító karjaiba. — És hol találjuk őt egy rövid év multával? Hivatalban áll a szerencsétlen, vádat emelvén az ellen, ki neki örök szeretetet és hűséget esküdött; egy törvénytelen gyermek részére ápolási költségek megtagadása miatt tesz panaszt. Ime! mi lón az örök szeretet és hűséget ígért esküből? De a hitszegést még hamis esküvel is tetézte a csábító, mert ő még az atyaságot is esküvel tagadta. Azonban itt már maga az Ur Isten lépett fel mint bíró és megboszuló. Ugyanis azon a napon, amelyen a különben viruló egészségesnek örvendett ifju a hamis esküt letette, hogy ő nem atyja e szegény gyermeknek; betegeskedni kezdett; a gyors lefolyású aszkór, száraz betegség, mely őt meglepte, csakhamar elrabolta szépségét és megtörte erejét; nyomorultan sinlődött, megvetve a jóktól és fél év mulva befödte őt a föld.

Egy csapszékben még éjfélok is ült négy szomjas pájtás, kiknek ugyan otthon feleségök és gyermekek volt, de a teli pohár inkább vala szívökhöz növe, mint a feleség és gyermek. Eppen komoly évszak, az adventi szent urjövési idő volt, de ily pálinkahősökre nézve csak egy komoly dolog létezik: szomj, pénzhány és üres pohár, ami ugyan három különböző dolog, de a korhelynél ezek lényegesen összetartoznak, melyek mint egység és valami egész az ő legnagyobb baját okozzák és egyedül képesek őt komoly hangulatba hozni. A négy korhely mindenféle tréfát üzött, és furcsánál furcsább viselt dolgokat meséltek, miknél természetesen derekasan nagyítottak és fillentettek. Most a többi között

egyikök azt állítja, hogy ő ifju korában mint kitünő táncos egy 15 hüvelykes átmérőjű gömbölyű táblán sebes keringőt tudott táncolni. Ezen ökölnyi vastag hazugság ellen tiltakozott a többi három, mire a fillentő pajtás hidegvérűen azt felelte: „No ha állításom hazugság, akkor ez a korty halálom legyen!” Megtörtént! Alig nyelte le a korty pálinkát, elváltozott színében, göresöket kapott, rángatózott, elveszté eszméletét, és egy óra lefolyta előtt halott volt. — A mindenható Isten szaván fogta őt, és az őnhozta ítéletet rajta végrehajtotta. Már most hol van itt az ugynevezett okkapcsolat? azaz megfelel itt az ok (a könnyelmű eskü) a következménynek (a gyors feltűnő halálnak)? Itt zavartan állsz s hasztalan keresed az okkapcsolatot. — Sok esetben lehet a következményből az okot könnyen felismerni, és a hatást az eredményt az azt megelőző oknak igazságos természetes büntetésének tekinteni. Például: Az élvágyó, a kicsapongó sinlődő göthös teste, kicsapongásának a következménye; az iszákosnak szegénysége, az ő pazarlásának a következménye, szenvedélyének a büntetése. És így ezer esetben is felismerhető az ok a következményből. — De az itt felhozott szomorító esetekben hasztalan keressük az okkapcsolatot, azaz: a bekövetkezett feltűnő eseményeknek a természetes okát, és csakis a mindentudó és mindenható Istennek ujját, igazságos határozatát vagyunk kénytelenek azoknál felismerni! †

A vallás-orgyilkosok és álarcosok.

Az orozva megtámadott alvó oroszán erejének és hatalmának tudatában várja a napot, midőn a sorompó előtte nyitva lesz, hogy törbeejtőit, a ravasz rókákat és vérét szomjazó hiénákat nyílt tusában letapossa és szétmarcangolja. A magyar katolicizmusra gyilkos dőfést mért a fűfangban és ravaszágban kifogyhatatlan szabadelvűség az ő valláspolitikájával, de e dőfés azt le nem terítette, csak fölriasztotta hosszú álmából és arra készíti, hogy erejét összeszedve a merénylőket szétapossa. Mi a hazug szabadelvűséget többé nem tekintjük nyílt ellenfélnek, mert a hitvány orgyilkosok szerepét játssza a katolikusokkal szemben; nem tekinthetjük tisztas ellenfélnek, mert a nyilvános küzdelemben, a képviselőválasztások alkalmával nem mert színt vallani, tehetetlennek érezvén magát, álarcot öltött; elrejtvén gonosz terveit, a legjobb barátoknak mutatta magát, hogy az erősebb félnek, a népek bizalmát kicsikarhassa. Most pedig, hogy az álarc segélyével magát föltolta, most arcátlanságában azzal hengeg, hogy az ő valláspolitikáját a nemzet követeli! Ugyan hány kerületet tud fölmutatni, mely a vallásreformok behozatalával bizta volna meg képviselőjét, és hány képviselő van, ki a nép előtt a polgári házasság, zsidó recepció, polgári anyakönyvelés stb. hívének merete volna magát vallani? Hja, az orgyilkosok nem szokták tervüket elárulni s ügyesek vállalatuk kiviteleben! Csodálkoztunk a szabadelvűségnek így durva, erőszakos önkénykedésén, de leginkább csodálkoztunk azon, hogy midőn a konccal összetartott banda foszlásnak indult, midőn jobb érzésű tagjai megundorodva odahagyták, akkor a függetlenségi párt — tisztelet a csekély kivételnek — szállt sikra a hozzája méltó szabadelvűek mellett. Tehát az álarc, mely eddig fődte őket is, most lehullott. A régi ellenségek siettek legjobban a kormány súlyedező hajóját megmenteni. Ezen eljárásukat azzal akarják szépítgetni, hogy a függetlenségi párt programjában benn volt a polgári házasság, a

zsidók befogadása, stb. Hát tisztelt álarcos vitézek, ha ez így áll, miért nem hozták ezt nyilvánosságra mikor a választási mozgalmak járták? Miért rejtették ezeket a programpontokat véka alá? Ha a függetlenségi párt szándéka tiszta volt, mire való volt a bujkálás? Egy országos párt programjának minden betűjét ismertetni kell a néppel, de a függetlenségi párt programja, amint választások idején az álarcos jelölt uraktól hallottuk, ennyiből állt: legyen önálló hadügy, pénzügy, külügy, vámterület, no meg adó-eltörlés. Hogy a nagy adót mennyire szeretnék eltörölni mutatja az, hogy az országos képviselők fizetésének fölemelését éppen a függetlenségi pártnak egyik legvéresebb száju tagja, *Madarász József* indítványozta, (ajánljuk választói figyelmébe!) a mely indítványt az általunk egy cseppet se tisztelt ház el is fogadta. Valamint abból is igen világosan kitűnik, hogy mily nagyon igyekezik a függetlenséginék nevezett álarcos népamító párt az adóteher csökkentését elősegíteni, amivel választások alkalmával bolondítani szokott bennünket, hogy a polgári anyakönyvvezetést, mely új hivatalokat tesz szükségessé, tehát nagyobb állami kiadásokat, új adókat állapít meg, *sietett megszavazni*. Ez év folyamán szomorú alkalmunk volt megismerni a szent szabadságot hirdető, de a népszípolyozó kormánnyal trafikáló álarcos urakat, kiknek támogatása mentette meg a szabadelvű kormányt a bukástól. Tehát a nép ezek előtt is semmi, csak a *szabadelvűség* maradjon! Ugyan mit akar még tovább is a zsarnok kényuralom? Talán nem volt még elég a szabadelvű népamítók 27 éves népnymorgatása? Nem elég hogy 67 óta az államadósságot tizszeresen fölszaporította dacára, hogy e hazának minden polgára legalább négyszer annyi adót fizet mint fizetett 1867 előtt s dacára, hogy 27 esztendei uralkodása alatt vagy 70 millió értékű koronajószágot is eladott és az érték befolyó pénzt is elpazarolta úgy, hogy most se pénz se posztó. Nem elég, hogy az állam nevében az állam polgárait, az iparost ép úgy mint a földmivest ezerféle adó címén fosztogatja és a bukás szélére juttatja, hanem ezeken fölül most még sz. hitűnkől, őseinktől ránk származott legdrágább ereklyéinktől: isteni vallásunktól is meg akar rabolni. Míg hazánkban minden felekezeti bir önkormányzati joggal addig mi katolikusok a szabadelvű basák és kényurak gyámsága alatt állunk. Biz ez borzasztó és szegyenletes állapot! Azonban majd másként lesz nem sokára. A magyar katolikusok nem alusznak többé. Az orozva való támadásért és sértésért elégtételt fognak venni azon a várt napon, midőn a megbízatás ideje lejár s midőn az orgyilkosok szerepét játszó szabadelvű basák és álarcos függetlenségi népcsalók az annyiszor félrevezetett és megvetett, de már fölébredt nép kezében lesznek. Majd ha itt lesz a mérkőzés ideje, akkor a megsértett és kérésével félrelökött katolikusoknak csak meg kell mozdulniok és a bujkáló, konccal, sáppal, nyugdíjjal és hivatalosztással fontartott szabadelvűség bálványostól nyakunkról le fog hullani méltó helyére, a pokol fenekére. Hogy pedig a nemzet többsége a nép nem csak ébren van, hanem annak idején meg is fog mozdulni, az minden kétségen felül áll. Hisz nem lesz már a nép magára hagyatva, nem lesz a csallók, a lélekvasárlók, a népamítók martalékául oda dobva. Miért is örömmel üdvözöljük a mi pártunkat, az ujonnan megalakult magyar néppártot, melynek programja azé, akinek nevét viseli: a **népé**.

Valóban szép és magasztos eszme amit a magyar néppárt célul tűzött ki magának: a magyar nemzet többségét képező *kisgazdák, földmivesek, kisiparosok és munkások fölkarolását* s ezen elhagyott és letipott

osztályok jobb létének biztosítását. Ugy van, a nemzetet az erkölcstelenség posványából ki kell rántani, a kor-szellem által megmérgezett társadalmat a fekélyektől meg kell tisztítani és a törvényhozást igazi népképviselletté kell tenni.

Nemes és szent cél, a melynek megvalósulásáért talpra kell állni e haza minden polgárának, különösen pedig nekünk, kik a föld népét képezzük. A nagy tömeget kétszeres okunk van a magyar néppárt zászlaja alatt tömöríteni. Nem csak azért, mert azzal saját javunkat és érdekiünket támogatjuk, hanem azért is, hogy utódaink számára egy jobb korszaknak alapját vessük meg. Azokat pedig, kik a magyar néppárt zászlaját kibontották, kik az ármány és erőszak ellenében oly hőiesen sikra szálltak, vezérelje az erős Isten és harcukban juttassa őket diadalhoz. Az ő politikájukat a nemzet nagy többsége helyesli és törekvésüket bizalmával kíséri. Csak rajta dicső férfiak! A magyar néppárt legyen egy hatalmas ellenzék, mely a hazug szabadelvűeket és álarcosokat elsöpörje, kik csak saját érdeküket szolgálják és minket zsarolni voltak jók s kik választáskor ugyan polgártársnak, de azután megvetve sötétfejjü bigott parasztnak címezték benünket.

Ezen lealázó megtiszteltetésre a mi hangos válasszuk az: *Le a néptipró és vallásüldöző szabadelvűséggel! le a kormány szekerét toló álarcos függetlenekkel! le a Tisza-banda által megmételtyezett parlamenttel! le a hamis képvisellettél! és éljen a nép! éljen annak pártja: a magyar néppárt!!*

Rajder Pál,
földmives.

TÁRCA

Virág Pista.

„Kötőfékem harminczhárom,
Tele lopom még a nyáron.
Tele lopom paripával,
Megosztjuk a viczispánnal.“

„Jöhetnek már a pandurok,
Kezemre nem kerül hurok,
Mint a szélvész úgy elszálllok,
Hortobágyig meg sem álllok.“

„Daru lovam, mit keseregsz.
Forró könyvem, minek eredsz?
Tilalomfa, akasztófa.
Ej, hadd szóljon az a nóta.“

„Virág Pista hadd mulasson,
Vesszen minden csalfa asszony,
Fonnyadjon el eper-ajka,
Hej! az sodort ennyi bajba.“

„Virág Pista, én magzatom.
Itt kell veled találkoznom?
A nagy szegény terhe alatt
Anyád szive majd megszakad.“

„Ne szégyelje, édes anyám,
Ne is legyen gondja én rám,
Ha kelmedre hallgatok, hát
Nem látnék most akasztófát.“

„Édes anyám, Isten áldja!
Legyen szebb halottas ágya,
És ha hébe-hóba ráér.
Imádkozzék rossz fiáér!..“

N. Kornél.

A mont-karpennei keresztfa.

Az 1612-ki rettenetes árvíz, — mely vizözönhöz volt hasonló, — Franciaország parti vidékét majdnem végleg a tönk szélére jutatta.

Mont-Karpenne is azok közé a szerencsétlen faluk közé tartozott, melyet a Szajna fékevesztett hullámai elborítottak.

Vizben usztak a szegény szénégető falu alacsony viskói, melyeknek munkás népe mindenét hátra hagyva, jajveszékelve menekült az áradat elől. Sőt a falu egyetlen kastélyszerű emeletes köépületét is a tetőig elborította a víz.

E ház egy dús gazdag zsidóé volt. Ábrahámnak hívta a nép. Másik nevét senki se tudta.

Ábrahám hét éves leánykájával, házának tetejére menekült a borzasztóan dühöngő hullámok elől. De érezte, hogy házának falai erősen ingadoznak, s borzongott a gondolatra, hogy a Szajna fogja hullám-sírijába temetni.

— Örökkévaló! Oh segíts a te hű szolgádon, — rebegték reszkető ajkai s halkán mormollta a „min-gyét“.*)

E pillanatban eszébe jutott, hogy egy csónakalaku teknője van a padláson.

Aranyakkal telt bőrtüszőjét, — melyben összes vagyona volt — leányának adva, a padlás ablakán bemászott.

Néhány perc múlva a kicsi teknővel tért vissza. Ideje volt.

A Szajna hullámai már nyaldosni kezdték a ház tetejét is.

Ábrahám lányával együtt a teknőbe ült s az Örökkévaló irgalmába ajánlotta magát s leányát.

A templom tornyából az odamenekült hívők egyike kötelet dobott a csónakot pótló teknő elé. Mert hát odáig még nem ért a víz. A templomnak pedig erős, vastag, megingathatlan falazata volt.

De Ábrahám nem nyult a kötél után.

Nem akarta a keresztények Istenének köszönni megmenekülését.

A csónakot szélsébséggel hajtották a tajtékzó hullámok.

A falu végén magas, még a templom tornyánál is magasabb domboldal emelkedett.

*) Hallotti ima a zsidóknál.

Ezen a domboldalon volt a mont-carpennei keresztfa, vörös rézből készült Krisztusképével.

Ehhez a keresztfához, — mely még nem állott vízben — hajtották a hullámok Ábrahám csónakját.

A víz azonban egyre növekedett.

Ábrahám leányát hátára véve, fölkszott a keresztfára.

— Te Krisztus, — susogta elkékült, halálravált ajakkal, te Krisztus, ha megmentesz — *egy aranyat adok neked*... úgy éljek... úgy éljek...

És?

És a víz... *percről-percre apadni kezdett.*

Felóra mulva már a domboldal tökéletesen ment volt a víztől.

Ábrahám leszált a keresztől. Kezei teljesen elszibadtak.

Azután újra felkszott reá, s a rézből készült kép szájába egy Luisdort*) tett.

Az árvíz elmúlt.

Ábrahám megmenekült.

Kétszázhetven esztendővel később.

Mont-Karpenne most már nem szénégetők falva. Csinos házaival, a házak előtt levő kicsi kertjeivel valóságos paradicsom.

Minden uj.

Csak egy régi: a faluvégi domboldalon levő fakeszt, mely az idők vasfogával dacolva, szilárdul áll régi helyén.

Idé járnak a jó mont-karpennebeliek imádkozni akkor, ha valami nagy inségben vannak.

De akit minden nap, alkonyattájt a keresztnél térdelni lehetett látni: az a kis tizenkét esztendőös Bliffort Janka volt, aki a vörös kastélyban, — a régi Ábrahám-féle telek helyén épült pompás házban volt libapásztor.

Minden Istenaldott nap ott imádkozott a keresztnél.

Hát mit is tehetett volna egyebet, mikor édes anyja, beteg édes anyja fölgyógyulásáért imádkozott!... Ő nem segíthetett rajta. Ő csak imádkozni tudott. Csak átölelni a keresztfát és áhitattal nézni Krisztus elmosódott képére, áhitattal nézni annak nyitott ajkára.

Nini! Eppen most szalad. Valamit szorongat kicsi tenyerében.

Hát persze, hogy szorongatja.

Gazdája, a zsidó Steinhoff — küldte el a boltba, 50 centimet**) adva neki, hogy azon szivart hozzon.

Mikor a kis Janka a boltba ért mikor fizetni akart, rémülve vette észre, hogy pénze hiányzik, hogy *az elveszett.*

Visszafutott az utra, amelyen jött. De a pénzt nem találta.

Kétségbeesve tördelte parányi kacsóit. Üresen hazamenni nem mert, mert rettegett gazdájától, ismervén annak vad természetét.

Zokogva, sirva ment vigasztalást, menedéket keresni a magas keresztfához.

Itt térdeire roskadt s átfogva a keresztfát, göresös zokogással imádkozott:

— Oh én édes Istenkém — rebegették a gyenge kis ajkak, míg kicsi keble alig pihegett: — oh, én édes Istenkém, látod kétségbeesésemet, oh segíts a hozzád folyamodón, én édes jó Istenkém...

És?

*) Luis d'or: Lajos királybeli arany, pénzünk szerint 8 frt.

**) 100 centim 1 frank = 40¹/₂ kr.

És a keresztfából egy tiszta, sárga pénz gurult az imádkozó lábai elé.

Fölkapni, a boltba szaladni vele, alig pár perc műve volt.

A boltos azután esodálkozva nézte a *harmadfélszáz esztendőös Luisdort.*

Hanem a szőke kis Bliffort Janka esodálkozott csak igazán, mikor a becsületes szatócs a kért szivarok mellé tizenkilenc frank és 50 centimet adott kezébe.

— Ez visszajár — szölt megilletődve — a kegyed pénzéből...

... Így olvastam ezeket a sorokat a mont-karpennei plébánia, régi megsárgult levelű naplójegyzetiben...

(Lermina Gy. után franciából).

Vathy B. István.

HIREK

A király a lembergi kiállításon. A király szeptember 6-án utazik Lembergbe, a hová másnap délelőlt 10 óra 35 perckor érkezik. A lengyelek mindent elkövetnek, hogy mentül fényesebb legyen a fogadás; a többek közt diadalkaput is építenek neki. A király szeptember 11-én este 8 órakor utazik el Lembergől.

A hercegprimás Budapesten. Vaszary Kolozs hercegprimás ő főmagassága vasárnap este elhagyta kedves nyaralóhelyét, Balaton-Füredet és néhány órai tartózkodásra a fővárosba érkezett. A balatonfüredi pihenés igen jó hatást tett rá, megbarnulva és megpirosodva tért vissza. Hétfőn a délelőti órákat hivatalos ügyek elintézésével töltötte s délután már Esztergomba utazott, a hol halaszthatatlan ügyek várták. Ő emnenciája 16-án este ismét visszajött Budára és 18-án, a király születése napján, a szokásos sz. misét személyesen fogja végezni.

Jóteköny főpap. Schuszter Konstantin váci püspök ő nagyméltósága Mária-Besnyőn 3000 frton katolikus iskolát építtetett. Isten áldása a nemeslelkű főpapon!

A szerb király életveszélyben. Sándor szerb király a napokban komoly életveszélyben forgott s kicsibe mult, hogy kíséretével együtt egy villámnak áldozatul nem esett. A király ugyanis a mult héten néhány napi kirándulást tett a Koparnik hegységbe. Mult szerdán d. u. 2 órakor a hegységben fölütött sátorából sétára indult. Kisérete követte. Nemsokára azután, hogy sátorát elhagyta, vészes förgeteg kerekedett, mely a királyi sátrat csakhamar széttepte. A király és kísérete a sátorba akart visszavonulni a vihar elől, de szerencsésükre még nem érték azt el, mikor a villám beleütött. Így is már oly közel jártak a sátorhoz, hogy a villám okozta légnyomás csaknem a földre terítette a királyt és kíséretét. Csak a Gondviselés óvta meg Szerbia királyát a biztos villámhaláltól, mert ha csakugyan előbb sikerül sátrát elérnie, menthetlenül annak esett volna áldozatul. — Sándor király még aznap elhagyta a hegységet és Nisbe tért vissza.

Angerer hercegőrségi vikárius balesete. Könnyen végzetessé válható baleset érte dr. Angerer Ede fölszentelt püspököt, s a bécsi hercegérsek vikáriusát. A püspök inasával együtt laabi nyaralójából Kaltenleutgebenbe hajtatott, a mikor lovai egy messziről robogó vonattól megvadultak s oly hevesen nekirontottak a

pályatest korlátainak, hogy a püspök s inasa kibuktak a kocsiból. A kocsisnak alig volt annyi ideje, hogy a lovakat megfékezze s a püspököt felsegítse, a mikor már egy gőzgép robogott át a sineken a kocsi közvetlen közelében. A püspök súlyos sérüléseket szenvedett, s különösen hátát fájlalja, bár állapota orvosai véleménye szerint nagyobb aggodalomra nem ad okot.

Megismételt fogadás. A répási, brutóci és olsavici polgárok már annyira súlyedtek a pálinkaivás következtében, hogy önmaguk is megsokallották. Mult karácsonykor ünnepiesen megfogadták, hogy többé nem isznak pálinkát. Fogadásukat meg is állták — egy ideig. Végig „koplalták“ a telet, a farsangot, a böjtot, de már a tavaszi munka beálltával innen-onnan megint csak rákezdték a pálinkázást. — Az üdvös mozgalom vezetői szomorodva látták a fogadás meghiusulását, azért a napokban újra gyűlésre hívták a népet. A gyűlésen azután határozatba ment, hogy a fogadást meg kell újítani. Ez meg is történt, s a répási, brutóci és olsavici nép most megint nem iszik pálinkát.

Uj katolikus kör. Örömmel olvassuk a hivatalos lapban, hogy a lévai katolikus kör alapszabályait a m. kir. belügyminiszterium f. évi 64.092. sz. alatt a bemutatási záradékkal ellátta.

A rózsahegyi kath. kör, mely az első tűzte ki a felvidéken a katolicizmus zászlaját, e hó 13. megnyitotta felolvasásainak sorát, melyre még Trencsénmegyéből is megjelentek az elvarátok. Bevezetésül egy derék polgárleányka üdvözölte a jelenlevőket, feltűnést keltő szép, ihletett és minden elfogultságtól ment szavaltával, melylyel a hallgatóságot elragadta. Utána főt. *Massura* József lucskii plébános a keresztény családról értekezett. A nagy érdeklődéssel várt felolvasás minden váromozásnak megfelelt. A másfélórás szellemes előadás mindvégig lekötötte a hallgatóság figyelmét, mely ugyszólván szakadatlan tapsokban fejezte ki tetszését. A találó példák tömege világossá és élvezhetővé tették az érdekes előadást, míg a szellemes ötletek, a meglepő fordulatok, a szikrázó tréfák nem ritkán jóízű nevetésre készítettek a közönséget. Általános tapsvihar hálálta a tudós pap fáradozását, kit barátai melegen üdvözöltek. A fölolvásás után ft. *Hlinka* András vezetése alatt egy művészi előadott *Salve regina* ragadta meg a lelket. Különösen a főt. ur tenórja valamint Srohár ur mely basszusa tűntek ki. Meltó elismerés illeti a kardalosoakat is, kik azon rendelkezésükre álló rövid idő alatt oly szép sikert mutattak fel. Az ünnepség végén a köztisztelőben álló fáradhatatlan elnök, *Rakovszky* István es. és kir. kamarás ur ő méltósága a közreműködőknek a kör nevében hálás köszönetét fejezte ki. Mi pedig a fáradhatatlan elnök ur ő méltóságának mondunk szívből eredő köszönetet, kinek törhetetlen hitén, szent lelkesedén nem egyszer könnyezve bámulunk. Áldja az Isten nemes lelkének minden szándékát!

Kereszt föltétel. A körös-tarjáni katolikus templom megújított tornyára f. hó 5-én szép ünnepség mellett huzták föl a megváltás sz. jelét. A délutáni istentisztelet végeztével a templomból kitóduló közönség a templom és iskola udvarán foglalt helyet. A harmadfél méter magas selyem papírba és fehér gyolcsba takart aranyos keresztet, négy fehérbe öltözött hajadon csigákkal emelte a magasba, hol az elhelyező mester helyére erősítette. Ezen ünnepség végeztével a r. k. iskola udvarán táncmultság volt, melynek jövedelméből az apróbb költségek fedeztettek. A lelkesedés kedvező alkalmát *Gaszó* Mihály, Körös-Tarján buzgó kántortanítója fölhasználva, az egybegyűltek előtt egy katolikus olvasókör létesítésének szükségességéről szólott, és szavai ha-

tása alatt határozatba ment, hogy a cséplési munka végeztével az alakítandó kath. olvasókör érdekében gyűlés tartatik. Adjon Isten áldást és sikert az üdvös kezdeményezéshez.

A Mátyás-templom utolsó munkái. A budavári Mátyás-templomon, jóllehet már átadták rendeltetésének, folyton dolgoznak a kőművesek, festők és szobrászok. A belső berendezés ugyanis még most sem teljes és a főtorony nincs befejezve. Legújabbban elkészültek a főszentélyben a kanonoki stallumok, valamint az egész mozaik-padlózat. Közelebb hozzáfognak a Gara-és Zichy-kápolnák művészi díszítéséhez. A Mátyás-tornyot pedig nemsokára befejezik. Az idén fölépítik a kereszt-gombig s a jövő évben a faragványokat fogják elkészíteni. Mivel így a koronázó templom jövő évre teljesen elkészül, Schulek Frigyes műegyetemi tanár, a templom tervezője, folyamodott a minisztériumhoz a templom környékének rendezése iránt, hogy a milléniumra a befejezett műemlék a maga teljes egészében álljon a nagy közönség előtt.

Szent Istvánnapja. A szent Istvánnapi egyházi ünnepségek sorrendje a következő: Augusztus 19-én a királyi palota kápolnájában délután 5 órakor az Oltáriszentség kitétele mellett ünnepi litánia. Augusztus 20-án reggel fél 6 órakor eszöndes mise, hét órakor pedig a Szent-Jobbot körmenetben átviszik a budavári plébánia-templomba. Itt 8 órakor szent beszéd, azután főpapi mise, a minék végeztével a Szent-Jobbot ismét körmenetben visszaviszik a kir. palota kápolnájába és az ünnepet itt Te Deummal fejezik be. Délután 5 órakor vespere. Augusztus 21-én és a következő napokon s az egész héten át naponként 8 órakor mise, ugyszintén 10 órakor is. Délután 5 órakor pedig minden nap a Szent-ség kitétele mellett litánia. Augusztus 26-án délután 5 órakor litániával és Te Deummal fejezik be az emlék-ünnepet. IX. Pius pápa 1862. június 6-án kelt rendeletével teljes bucsut adott azoknak a hiveknek, kik ez ünnepen vagy annak egész hete alatt meggyónnak, megáldoznak és a kir. palota kápolnájában imádkoznak.

Magyarok a lebergi kiállításon. Az Ausztriához tartozó Lengyelország fővárosában Lembergben az elcsigázott derék lengyel nemzet országos kiállítást rendezett, hogy bebizonyítsa a világ előtt, miként nem vezett el, még él és halad a művelődés ösvényén. A kiállítás megtekintésére egy egész vonat magyar ember is kirándult Lembergbe, részint, hogy e rokonszenves derék nemzet iránt érzett igazi nagyrabecsülésünknek jelét adják s a régi, százados rokonszenvet fölélnékiítsék, részint, hogy visszaadjuk azt a látogatást, melylyel az 1885-iki budapesti kiállítás alkalmával megtisztelték bennünket a derék lengyel testvérek. A magyarokat vivő külön vonat e hó 13-án érkezett Lembergbe, hol *Michalski* polgármester fogadta őket. A Lembergbe ment magyarok mindenütt nagy figyelem tárgyai, úgy bännak velük, mint rég nem látott rokonokkal. Adja Isten, hogy e látogatás hajdani rokonszenyünkön szilárdítson.

Lipthay báró szerencsétlensége. A temesmegyei lovrini kastélyban — a közelmúlt napokban ünnepeltek Lipthay Magda bárókisasszony eljegyzését Pittner báróval. A kastély öröme azonban csakhamar szomorúságra változott. Másnap az örömapa, Lipthay Frigyes báró vadászatra ment vendégeivel. Vadázat közben az egyik vadász fegyvere oly szerencsétlenül sült el, hogy az egész seréttöltés Lipthay báró arcába furdott. A földesur sebei nem életveszélyesek ugyan, de gyógyításuk eltart hosszabb ideig.

Amit minálunk nem tennének meg. A reichenbergi esküdt bíróság Schiller Józsefet, a „Fextilarbeiter” című lap szerkesztőjét a katolikus egyház és papság kigunyolása miatt két havi szigorított elzárásra ítélte. — Ilyesmi nálunk nem esik meg, hanem igenis, az ellenkezője nagyon könnyen.

Végzetes lövések. Megrendítő szerencsétlenség történt a közelmúlt napokban Dubine sárosmegyei községben. Mint a „Felvidéki Szemle” írja Pászfir telkes gazda a kertjében lövöldözött, nem is gondolva, hogy kis fia a bokrok között játszik. Egyik lövés után sikoltást hallott, odafutott és kétségbeesve látta, hogy kis fiát a golyó mellén találta. A fiúcska már csak ennyit tudott mondani:

— Apám, édesapám!

E szavak után meghalt. A szerencsétlen ember közel van az örüléshez s hozzátartozóinak folyton órizniök kell, nehogy öngyilkosságot kövessen el.

Szinyérváralján (Szatmárm.) — mint a Nagybánya és Vidéke írja — Spronger Béla végrehajtó házában nagy szerencsétlenség történt. Egy 13 éves béres fiú puskával játszott s tréfából a végrehajtó 15 éves cseledeányára célozva így kiáltott feléje:

— No, most lelőlek!

És a tréfából tragédia lett, mert a fegyver elsült s a fiatal lányka holtan rogyott össze. A golyó a fejébe furódott.

Az uzorás fazekai. Szatmármegyében Alsó-Fernezelyen Babics Györgyöt a napokban vérben fetrengve találták meg a kies román-völgyi kútnál, eszméletlen állapotban szállították haza, a hol nemsokára kiszervezett. A meggyilkolt közönséges paraszt létére nagy uzorás volt: írni, olvasni nem tudott s adósait úgy ellenőrizte, hogy házában annyi különböző cserépfazék volt, a mennyi az adósok száma s a fazekban annyi buza, tengeri vagy babszem, a mennyi pénzzel az illető tartozott. A buza százásokat, a tengeri tizeseket, s a bab az egyforintosokat jelezte. Valószínűleg valamelyik adósa akart tőle megszabadulni s nem a fazekat törte össze, hanem az uzorás koponyáját.

Huszártempó. A kőnigráti csata alatt történt. Az osztrák-magyar sereg tudvalevőleg kemény vereséget szenvedett e csatában, de legalább annyira megmentette becsületét, hogy rendezetten vonult vissza. — A csata el volt döntve. Kezdődött a sebesültek mentése, a halottak eltakarítása. Egy porosz katonatorvos végig járt a sebesültekkel, halottakkal borított csataterén. Sok sebesültnek nyújtott segítséget. Buzgólkodása közben egy huszárhoz ért, akiben még életet fedezett föl. Lehajolt hozzá és megvizsgálta. A huszárt golyó találta s a golyó még mindig a testében volt. Az orvos elővette műszereit és nagy bajlakodás után kivette a golyót a sebből. Azután erősítő italt töltött a huszár szájába, mire az magához tért. Az orvos nagyon megörült, hogy egy emberrel megint többet mentett meg az életnek. A huszár lassankint fölemelkedett fektéből, majd fel is állt. Az orvos bámult. Nem bírta felfogni, hogy egy félhalott ilyen hamar meggyógyuljon. — Közéjükben egy gazdátlan ló legelészett. A huszár még egy-két kortyot ivott az orvos erősítő italából, azután felugrott a lóra, galléron ragadta az orvost és löhalálában elvágatott vele. Meg sem állt, míg csak a visszavonuló osztrák-magyar sereget be nem érte. A szegény porosz orvos jótettének köszönhetette, hogy mint hadifoglyot Sziléziába vitték, ahol néhány sanyaru évet kellett eltöltenie.

Templomrablás. M.-Kecelben pár nap előtt éjjel az ev. ref. templomot kirabolták. A tettesek 7—11 éves

oláh cigány gyerekek voltak, kik a templom ajtaját sarkából kiemelték és úgy jutottak be. Össze-vissza hánytak mindent, a mit lehetett összetörtek, az imakönyveket széjjeltépték. Mikor látták, hogy semmi értékes dolgot nem tudnak elvinni, az orgonasípokot kiszétkézték. Ezt is elvégezvén, a harangokat félre verték. A lakosság álmából ijedten ugrált fel, azt hívén, hogy tűz van. Ezt észrevették a Fáraó-csemeték s elmenekültek a határba. A krasznai csendőrség azonban még azon éjjel összefogdosta őket, de kiskorúak lévén a tettesek, szülőik ellen tették meg a bűnvádi följelentést.

Bucsujárási felhívás. Főpásztori engedéllyel f. évi szeptember 5-én egy bucsujáró menet indul a budapesti szent-ferencrendiek belvárosi templomából Nagy-Mária-Czellbe. Utiköltség különvonattal Budapestről Nagy-Mária-Czellbe és vissza II. osztály 16 frt. III. osztály 10 frt 80 kr;

Váceről:	II. oszt. 15 frt — kr., III. oszt. 10 frt — kr.
Nagy-Marosról:	„ „ 14 „ 70 „ „ 9 „ 80 „
Szobróról:	„ „ 14 „ 30 „ „ 9 „ 50 „
Esztergom, (csav.-gőz.)	„ „ 13 „ 80 „ „ 9 „ 20 „
Esztergom-Nána:	„ „ 13 „ 50 „ „ 9 „ — „
Érsekújvár:	„ „ 11 „ 50 „ „ 7 „ 50 „
Pozsony:	„ „ 6 „ 30 „ „ 4 „ 40 „

A szükséges kocsikról Lilienfeldtől Nagy-Mária-Cellig és vissza gondoskodva lesz. A társas (Omnibus)-kocsin személyenkint 5 frt 20 kr., a ponyvás-kocsin 3 frt 70 kr. fizetendő egy négy üléses fogat (batarde) 40 frt.

Menetrend: Szeptember 5-én reggel $\frac{3}{4}$ 5 órakor szent-mise tartatik a szt.-ferencrendiek belvárosi templomában; innét $5\frac{1}{4}$ órakor kivonulás a nyugati pályaudvarhoz a váci-köruton át. Indulás Bécsbe $6\frac{1}{4}$ órakor. Érkezés Bécsbe $\frac{1}{2}$ 3 órakor az állami pályaudvarba, honnét a bucsusok omnibuszokon átmennek a nyugati pályaudvarhoz. 4 óra után indulás Szent-Pöltenbe. Szeptember 6-án reggel 6 órakor szent-mise a székesegyházban. 7 óra után elindulás Lilienfeldre. A társaskocsik valamint a ponyvás-szekerek az illetők által elfoglaltatnak. A lehetőleg csekély podgyász továbbszállításáról gondoskodva lesz. Délután elindulás Tünnitzre, hol éjjeli szállásra maradunk. Szeptember 7-én reggel $\frac{1}{2}$ 5 órakor szent mise mondatik. 5 órakor továbbindulás Anna-hegyen, Wiener-Bruckon (itt ebéd) és József-hegyen át; $\frac{1}{2}$ 6 órakor érkezés és ünnepies bevonulás Nagy-Mária-Czellbe. $\frac{1}{2}$ 7 órakor déleesti isteni tisztelet. A hívek még aznap 8 óráig és másnap a reggeli órákban végezhetik szent gyónásukat. Szeptember 8-án reggeli 7 órakor kivonulás a szent kuthoz, honnét visszaérkezvén a kegyelem kápolnájához; 8 órakor ünnepies nagy-szent-mise tartatik. Ezután a német prédikáció meghallgatása a templomban; a magyar és tót ajkuak számára a templomon kívül mondatik. Még délelőtt megtekinthető a templom kincstára. Ebéd után, a kik akarnak, kimennek az Erlach-tóhoz; 4 órakor bucsumenet a Kálvária-hegyre; 6 órakor litánia és $\frac{1}{4}$ 8 órakor az ugynevezett gyertyakörmenet a kegyelem kápolna körül. Szeptember 9-én reggel 6 órakor szent-mise; 7 órakor indulás hazafelé Tünnitzig. Wiener Brucknál megtekintése a híres Lasszing-vizesésnek. Szeptember 10-én reggel $\frac{1}{2}$ 6 órakor szent-mise. $\frac{1}{2}$ 7 órakor elindulás Lilienfeldre. Ebéd után 2 órakor vasuton ismét Szt.-Pöltenbe utazunk, hol meghálunk. Szeptember 11-én reggel $\frac{1}{2}$ 6 órakor indulás Bécsbe; érkezés a nyugati pályaudvarba 8 órakor. A közel levő főt. Lazaristák templomában egybegyűlünk. Napi tar-

tózkodás és pihenés. A podgyásznak az állami pályaudvarhoz való átszállításáról (10—20 fillérért darabonkint) gondoskodva lesz. Este 1/2 10 órakor az állami pályaudvarból elindulás Budapestre. *Szeptember 12-én* reggel 6 órakor visszaérkezés. Ünnepies bevonulás a belvárosi szt. ferencrendiek templomába, honnan az ájtatos bucsujárók hála istentisztelet megtartása után elbocsáttatnak az Urban. Ezen bucsujáratban részt vehetnek német, magyar és tót ajku hívek. A bucsujáratot három áldozár és egy orvos fogja kísélni. A beiratás- és menetjegy kivállása a belvárosi szent ferencrendiek sekrestyéjében eszközölhető mindennap augusztus 1-étől szeptember 3-áig. Kelt Budapesten 1894. július 20-án. *Bán Sándor* s. k., záradafőnök. *Róder Flórent* s. k., a bucsujárat vezetője.

Kedélyes történetke. A németalföldi államok kis királynője a napokban a regens-királynővel Münchenből udvari különvonaton hazafelé utazott. Róhrmoosnál egyszerre a vészjelző hangjai hallatszottak, mire a vonat megállt. Mindenki rémülten sietett ajtóhoz ablakhoz s a legborzasztóbbra voltak elkészülve. A vonat vezető királyi biztos izgatottan sietett végig a kúpék során és minden kocsinál megállva kérdezte:

— Mi baj, mi baj? Ki húzta meg a vészjelzőt?

Senki, senki.

A biztos aggodalommal ment tovább, míg a kis királynő salonkocsijához ért. A nyitott ablaknál ott állt a kis királynő és felsőges mamája, a regenskirálynő. — A biztos a salonkocsi más ablakánál egy udvari szolgát pillantott meg s ettől is megkérdezte:

— Nem látta ön, ki húzta meg a vészjelzőt?

A szolga még nem is tudott felelni mikor a kis királynő zavartan elpirulva kikiáltott az ablakon:

— Jaj Istenem! nem én voltam.

A biztos alázatos hajlongással tudomásul vette, hogy nem (?) a kis felsőges húzta meg a vészjelzőt — s az udvari vonat vigan robogott tovább.

Értesítés a benlakással összekötött kolozsvári kereskedelmi akadémiáról. A kolozsvári kereskedelmi akadémiába oly növendékek vétetnek fel, kik gym. reál-, vagy polgári iskola négy alsó osztályát végezték. Az 1894/95 tanévi beiratások szeptember 1—6-ig eszközölhetnek. — Tandíj egy évre 60 — hatvan frt, melynek fele szeptemberben, fele februárban fizetendő; továbbá 2 frt ifjusági könyvtárdíj. Az új tanulók 5 frt beiratásdíjt is fizetnek. A benlakásba 100 tanuló vehető fel s főlvételért e hó 15-ig kell folyamodni. Benlakási díj egy évre 400 frt, mely összeg negyedévenként vagy kivételesen havonként is fizethető. Bővebb értesítést nyújtó évi Értesítővel készséggel szolgál a szülők megkeresésére az igazgatóság.

Az asztalos segédek sztrájkja. Már rég elégedetlenség uralkodott az asztalossegédek között. Sokalták a munkaidőt s keveselték a fizetést. Ezen a renden akartak változtatni. A mesterek azonban nem voltak hajlandók kérésüket meghallgatni. Mire hétfőn minden üzletben megszűnt a munka. A sztrájk azonban nem sokáig tartott. A mesterek egyenként elfogadták a legények kívánatait s ismét csakhamar zaj verte föl az egy időre csendbe borult műhelyt.

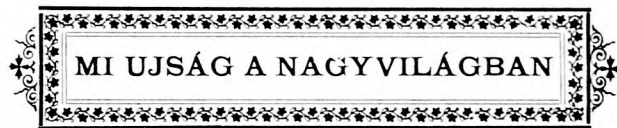
A kisipar helyzete. Szomoruan érdekes a szegedi kereskedelmi és ipakamara évi jelentése a kisipart illetőleg: A kisipar helyzete mondja a jelentés, kerületünkben nem jobb, mint egyáltalán az országban, a mi nálunk annál súlyosabb, mert *kisiparosaink száma meghaladja a huszonötezeret és csupán az ipartestületeink kötelékében levő képesített iparosunk száma is közel tizenegyezer.* A bajok egész özöne az, melyekkel

e nagy tömeg megküzdeni kénytelen abban a *versenyben, melyet a gyáriparral szemben folytat,* vagy részben nem is folytat; és ez magyarázata annak, hogy általában értelmes és törekvő iparosaink oly készséggel ragadják meg helyzetük javítására az elfogadható eszközöket, ezek között a szövetségést. Az ipari szövetségek egész sorának létesítésére van alapos kilátás. Iparosaink minden téren a haladás és előremenés álláspontján vannak és az ipartestületekben minden jó ügy szolgálatán lelkes szövetségeket találunk. Elénken közreműködtek a betegsegélyző pénztárak létesítésén, a tanonc-oktatás terén pedig bizonyára első helyen állanak a hangsúlyozandó különösen az a buzgóság, melylyel az ezredéves kiállítás ügye találkozik a kisiparosok között.

Egyházi szerek, műhimzések, templomi és egyesületi zászlók, miseruhák, keresztuti- és oltárképek, csillárok, fehérneműek, kegytárgyak, képek és könyvek beszerzésére ajánljuk **Szűcs és Társa,** a bibornok-érsek és Magyarország hercegprimásának udvari szállítóit. Árjegyzékeiket kívánatra bérmentve küldik.

Adományok az arkai Jézus Sz. Szive templomára: Fazekas György Budapest 50 kr.

Árvizkárosultaknak. Fazekas György Budapest 50 kr.

Franciaország. A leleplezett Dupuy. Sehol sincs annyi politikai leleplezés, mint Franciaországban, bizonyára azért, mert sehol sincs annyi elleplezés, mint a „*mocsos fickók*” országában. Legújabbán a leleplezés sora (még pedig nem első ízben) Dupuy volt miniszterelnök, köztársasági jelölt s jelenleg képviselőházi elnökre került. Ugyan is a párizsi „*Figaró*”-ban valami Vitrac-Desroziers nevű ember, ki a saját beismerése szerint a kormány közbenjárója volt különböző titokzatos dolgokban, elmondja, hogy Dupuy miniszterelnöki minőségben a „Cocarde” lapot fizette, sőt a „*Libre-Parole*” újságra is alkudozott. Az alkudozásokat Dupuy megbízásából Vitrac-Desroziers folytatta. Vitrac-Desroziers azt mondja, hogy mult évi július 31-ikén Lepine rendőrfőnökhöz hívták, a ki őt Dupuy megbízásából Drumonthoz a Libre-Parole szerkesztőjéhez küldötte, azzal a megbízással, hogy kínáljon neki a választási időre 28.000 frankot. Azonfelül a kormány hajlandónak nyilatkozott Drumontot a peronnei választó-kerületben támogatni. Drumontnak mindezekért cserébe kötelezni kellett volna magát arra, hogy lapjában a köztársasági elnököt, a kormányt és Lepine rendőrfőnököt nem támadja meg; továbbá néhány Panama-embert, kik a kormány és a köztársasági elnök kegyében állottak, Drumont azonban visszautasította ezt az ajánlatot, de Vitrac-Desroziers kérésére az egész ügyről eddig hallgatott. Ekkor Dupuy más közvetítő után nézett és valami Boisandre nevű emberhez folyamodott. Boisandre, mondja Vitrac-Desroziers, szegény ember s ötezer frankot kínált neki közbenjárásáért. Maga Vitrac-Desroziers tette Boisandre-nak az ajánlatot, de Boisandre visszautasította. Mikor Lepine rendőrfőnök a visszautasításról értesült, állítólag

azt mondotta: „Ezekkel az emberekkel semmire se lehet menni: fanatikusok vagy pedig ostobák.” Erre Vitrac-Desroziere azt válaszolta: „Talán csak *tisztességes* emberek.” Vitrac-Desroziere azt igéri, hogy a legközelebbi napokban egy kötetnyi leplezést fog kibocsájtani.

HITBUZGALMI ROVAT

Szt. Ilona császárné.

Az Ur Jézus keresztjének megtalálója.

Augusztus 18.

A negyedik században halt meg. Eredetere nézve pogány volt. Késő öregségében 63 éves korában lett keresztény, akkor midőn fia Nagy Konstantin ellenfelét Maxencet Rómában a kereszt természetfölötti segítségével legyőzte s a pogány vallás helyébe a keresztény vallást emelte.

Sz. Ilona Nagy Konstantinnak, a híres római császárnak anyja, Konstancius Klorusnak, szintén római császárnak neje, Angolországból származott. Ilona keresztény léven, oly buzgó, oly kitartó volt a vallás gyakorlatában, mintha gyermekesétől fogva keresztény lett volna. Lelkének vágya volt, hogy a keresztény vallás terjedjen, a pogány babona ellenben kiveszzen. Forró vágya volt a Krisztus urunk járta helyeket fölkeresni s ölelni a keresztet, amelyen az Ur Jézus meghalt. 80 éves korában utra kelt s a Szentföldre utazott. Nagy ájtatosan járt egyik helyről a másikra. Fölkereste Názaretet, a bold. Szűz lakását. Betlehemet az Ur Jézus születési helyét Jeruzsálemet, a kálváriát, az Ur Jézus szenvedésének helyét. A kálvárián pogány templomot talált. A megfeszítés helyének s Krisztus urunk keresztjének nyoma veszett. Hol a kereszt? Ezt kikutatni volt Ilonának egyik célja.

A zsidók a kivégzettek kivégeztetési eszközeit sirjaik mellé szokták elásni. Tudván ezt Ilona, Jézus sirjának nevezett helyen keresztelte a keresztet. Elhordatta onnan a köveket s a földet és szorgalmasan kutatott. A kutatás nem volt eredménytelen, mert megtalálták Jézus sirját. Az eredmény buzgóságuknak újabb lendületet adott. Teljes hévvel ástak, kutattak tovább. Ez újabb fáradozás is megtermé gyümölcsét. Találtak három keresztet a szögekkel s Pilátus fölírásával. Kétségtelen volt, hogy Krisztus urunk és a két lator keresztjére akadtak. Kérdés azonban melyik Krisztus keresztje?

Egy nő haldoklik a városban, Jeruzsálemben. Vitessenek ahhoz a keresztnek, érintessék

meg velök a haldokló s a melyiknek érintésére meggyógyul, az Jézus keresztje. E tanácsot sz. Makár Jeruzsálemi püspök adta. A tanácsot megfogadták. A haldokló házába vitték a három keresztet s megérinték vele a haldoklót. Kettővel tetek már próbát. A betegen semmi változás, semmi javulás. Hozzá értetik a harmadikat és a beteg föleszmél, fölépül, meggyógyul. Ilona császárné a földre borul, imádja a kereszt előtt a keresztben függött Jézust. Ir fiának a császárnak, Nagy Konstantinnak. Konstantin nagy összeg pénzt küld, aranyat, drágakövet, becses márványt, hogy ott, ahol Jézus meghalt, ahol halva feküdt, ahol föltámadt, ott templom építtessék. A templom fölépült a szent sir és a fölfeszítés helye fölött. A sz. sir hossza és szélessége 6—6 láb, magassága is 6 láb. A helyen, ahol az Ur Jézus teste nyugodott 6 láb hosszú, 3 láb széles márványtábla van, a melyen reggeli 2 órától déli 12-ig sz. misék mondatnak. Éjjel-nappal 44 lámpa ég benne. A sz. sirba csak a lábellenet levette szabad lépni. A sz. sirt a sz. ferencendi szerzetesek őrzik.

A Nagy Konstantin által épített templomot Kosroes perzsa király 615-ben lerontatá, Heraklius császár ellenben helyreállítatá. Hakem egiptomi szultán e templom egy részét elégeté (1010-ben), a kereszties vitézek azonban ismét fölépíték. Szaladin szultán is megrombolá, a keresztények ellenben újra helyreállították.

E templomban őriztetik Krisztus urunk keresztjének nagyrésze. — Sz. Ilona a sz. keresztnek nagyobbik fáját ezüst foglalásban e templom részére Jeruzsálemben hagyta, másik részét pedig fiának, Konstantinnak küldte.

Ilona Rómában is építtetett templomot s annak a sz. kereszt kisebb fáját, a fölírást s a szögek egyikét ajándékozta. Ez a jeruzsálemi sz. kereszt temploma.

Sz. Ilona Krisztus Urunk szögeiből egyet az adriai tengerbe vetett, midőn az rajta evezésekor oly annyira háborgott, hogy élete is veszályben forgott. A tenger azután lecsendesedett. A harmadik szöget Konstantin drága koronájába foglaltatta. E korona lett a később nagy szereppel bíró vaskorona. A negyedik szöget Konstantin, lovának legszebb zablájába forrasztotta, mint védő szert az ellenség ellen. A szent kereszt föltalálása napját május 3-án tartjuk, mint oly napot, mely hajdan nyilvános ünnepként ületett.

Sz. Ilona templomot építtetett Betlehemben is, melyben a karzat alatt lépcsőzet vezet egy 37 láb hosszú, 12 láb széles és 9 láb magas sziklabarlangba, mely hajdan amaz istálló volt, melyben Jézus Krisztus született. Az egészbarlang márványlapokkal van ékesítve s 92 lámpa által ki-

világítva. Azt a helyet, a melyen Jézus Krisztus született, egy márványba illesztett, drága kövekkel kirakott, ezüstből készített aranyozott csillag jelöli e körirattal: „Itt született bold. Szűz Máriától Jézus Krisztus.“ E templom is a sz. ferencrendiek birtokában van.

Sz. Ilona Názáretben is épített templomot, ott, ahol a bold. Szűz lakott, a hol az Ige testté lön. E templomból azonban jelenleg „csak a kis földalatti kápolna maradt meg“.

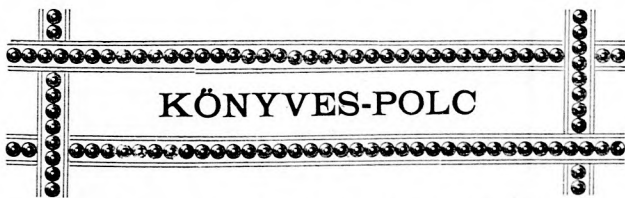
Templomot épített az Olajfák hegyén is, ott, ahol az Ur Jézus mennyekbe emelkedett. E templom elpusztult; ma nyolc szögű török mecset áll helyén, s ebben maig is látható a sziklában az Ur Jézus lábának a nyoma, melyet mennybemenetekor hagyott hátra számunkra örök emlékül.

Sz. Ilona az általa épített, valamint más templomokat is gazdagon felszerelt, díszesen felékesített. A szegényeket szerette, segítette, bő alamizsnákat osztogatott ki közöttük. Önmaga iránt azonban önmegtartózkodó volt. „Egészen egyszerű ruhában járt, a templomba a többi asszonyok között foglalt helyet, Isten előtt semmivel se tartá magát többnek az utolsó szegény asszonynál“. A sz. földről Rómába visszatérvén, halálát közeledni érezé. Fiát arra intette, hogy igazságosan, Krisztus szellemében kormányozza népét, Istenről, a királyok királyáról meg ne fedkezzenek. S reá adván utolsó anyai áldását, nemes lelkét karjai között kilehelte.

Sz. Ilona magas méltósága mellett is viselkedésében alázatos, ruhájában egyszerű maradt. Szép példája ő az alázatosságnak, melyet a napjainkban uralkodó gőg lassankint egészen kiszorít. Pedig ez isteni erény legszebb ékessége, a legragyogóbb drága gyöngye a léleknek s záloga Isten szeretetének.

Isten nélkül igazán alázatosakká, alázatosság nélkül igazán jókká, erényesekké nem lesznek az emberek.

Sz. Ilona, az alázatosságban példaképünk, — esdj ki számunkra is alázatosságot Jézustól, aki egész a kereszthaláláig megalázta magát!

KÖNYVES-POLC

A magyar katolikusok imádsága, melyet Ő Szent-sége XIII. Leó pápa engedélyezett s melylyel naponta 300 napi bocsút lehet nyerni, kapható a „Magyar Néplap“ szerkesztőségében Budapest, I. ker. Döbrentey-utca 18 szám. Ára: 50 példány 30 kr. — 100 pél-

dány 50 kr. — 500 példány 2 frt. — 1000 példány 3 frt.

Jelentés. „A Kossuth-kultusz s a kath. egyház“ című s nagy érdeklődést keltett röpiratnak megjelent a II.-ik kiadása. Keményfi Dániel ezen röpiratát melegen ajánljuk terjeszteni, hogy a Kossuth-kultuszt, kath. szempontból a maga színvonalán ismerje meg a közönség. Megrendelhető a „Kath. Hitvédelmi Folyóirat“ szerkesztőségében. Pozsonyban. Ára: 1 pl. 10 kr. 6 pl. 50 kr. 12 pl. 1 frt.

Lurdi gyógybalzsam, vagyis kilencnapos és más ájtatosságok, imák és énekek a lurdi szeplőtelen szűz tiszteletére. Összeállította Vitos Mózes nyug. áldozár. A bold. Szűz tiszteletére rendkívül élenkítőleg hatottak azok a csodás események, melyek a lurdi megjelenés óta ugyszólván szakadatlanul egyik ámulástól a másikba ejtik a hívők táborát. Egész irodalmi ág fejlődött ki ez események szívet emelő hatása alatt. Nemesak a jelenéseket tárgyalták alapos és terjedelmes munkákban, hanem a lurdi jelenések emlékének megörökítése végett a lurdi sz. Szűz tiszteletére imakönyvek, elmelkedések és egyéb ájtatossági művek egész halmaza született meg. Ezek számát szaporítja az előttünk fekvő könyv is. A könyv első részét kilenc napi ájtatosság foglalja el. Második részt a miseimádságok töltik ki. A harmadik rész gyónási és áldozási imákat foglal magában. Majd Jézus legszentebb Szívének tisztelete következik, melyet az antifonák, a sz. olvasó és keresztut ájtatosságai követnek. Végül az ismertebb templomi énekeket találjuk föl az ügyesen összeállított könyvben. Kár hogy szerzőink nagyrésze egyszerűen beküldi a könyvet anélkül azonban, hogy árát és megrendelési helyét tudhatná. Így áll az eset e munkával is.

Kazánfűtők és mozgony-gőzgép kezelők részére előírt törvényes vizsgára szóló kérdések és feleletek. Irta Morva Résző. Kapható a szerzőnél Medvén Györmegye.

A „Magyar Néplap“ szerkesztőségében a következő hasznos munkák kaphatók:

1. *A protestantizmus vádjai a katholicismus ellen.* Válasz Masznyik Endre urnak Luther élete című munkájára. Irta Lepsényi Miklós. Ára 3 frt 20 kr.
2. *Vallási megfontolások.* Franciából fordította Farkas Szerafin. Ára 40 kr.
3. *A hit a modern tudománygyal szemben.* Franciából fordította Farkas Szerafin. Ára 25 kr.
4. *Antonia, vagyis a lyoni vértanuk.* Elbeszélés a Krisztus utáni 2-ik századból. Ára 45 kr.
5. *Julián, vagyis: Győztél Galilaei!* Elbeszélés a keresztény őskorból. Ára 1 frt.
6. *Klodvig, vagyis a katolikus egyház győzelme Áriusz szellemén.* Történeti elbeszélés a középkorból. Ára 45 kr.
7. *Katolikus hajadonok könyve.* Irta Cziklay Lajos. Ára vászonkötésben 2 frt.
8. *Nyolc boldogság.* Irta Stolz Albán. Fordította Németh Gellért. Ára 50 kr.
9. *Paulai sz. Vince élete.* Irta Stolz Albán. Fordította Németh Gellért. Ára 40 kr.
10. *Egy darab kenyér.* Irta Stolz Albán. Fordította Németh Gellért. Ára 35 kr.
11. *Sz. Erzsébet élete.* Irta Stolz Albán. Fordította Németh Gellért. Ára 45 kr.
12. *Szegénység és gazdagság.* Irta Stolz Albán. Fordította Németh Gellért. Ára 45 kr.

13. *Hét háttavágás meg egy jókivánat.* Irta Stolz Albán. Fordította Németh Gellért. Ára 40 kr.

14. *Az Isten nem siet, de nem is felejt.* Irta Stolz Albán. Fordította Németh Gellért. Ára 25 kr.

15. *Derű és ború.* Irta Stolz Albán. Fordította Németh Gellért. Ára 30 kr.

16. *Isten ujjá.* Irta Stolz Albán. Fordította Németh Gellért. Ára 80 kr.

17. *Európa története a francia forradalomtól a bécsi kongresszusig.* Irta Szabó Ferenc. Két kötet. Kötve 5 frt 20 kr.

18. *A legújabb kor története.* Irta Szabó Ferenc. Két kötet. Kötve 5 frt 20 kr.

19. *A görög királyság története.* Irta dr. Schmeidler Károly. Kötve 2 frt 60 kr.

20. *Az oláh nyelv és nemzet megalakulása.* Irta dr. Réthy László. Kötve 2 frt 60 kr.

21. *A bolgárok története.* Irta Jiriesek József. Kötve 3 frt 60 kr.

22. *A montenegrói fejedelemség története.* Irta Andries. Ára kötve 2 frt.

23. *A török birodalom története.* Irta dr. Lázár Gyula. Kötve 3 frt 60 kr.

24. *A jobbágság története Magyarországon.* Irta Nagy Sándor. Kötve 2 frt.

25. *Szkander bég története.* Irta Paganel Camille. Kötve 2 frt 50 kr.

26. *A középkori délszláv uralkodók genealogiai története.* Irta dr. Wertner Mór. Ára kötve 2 frt. 50 kr.

27. *Az orosz birodalom története.* Irta dr. Lázár Gyula. 4 kötet. Ára kötve 12 frt.

28. *Szerbek és bolgárok.* Irta Hilferding A. Ára kötve 2 frt. 50 kr.

Kaphatók a következő ifjusági iratok is:

29. *A tűzvész.* Irta Schmid Kristóf. Kötve 30 kr.

30. *A piros tojások.* Irta Schmid Kristóf. Kötve 30 kr.

31. *Eichenfels Henrik.* Irta Schmid Kristóf. Kötve 30 kr.

32. *Gottfried a fiatal remete.* Irta Schmid Kristóf. Kötve 30 kr.

33. *Mária-kép.* Irta Schmid Kristóf. Kötve 30 kr.

34. *A kalács.* Irta Schmid Kristóf. Kötve 30 kr.

35. *A kanári madár.* Irta Schmid Kristóf. Kötve 30 kr.

36. *Rézkráczárok és aranyok.* Irta Schmid Kristóf. Kötve 30 kr.

37. *Anselmó.* Irta Schmid Kristóf. Kötve 30 kr.

38. *A cseresnyék.* Irta Schmid Kristóf. Kötve 30 kr.

Végül megrendelhetők a következő újratossági füzetek:

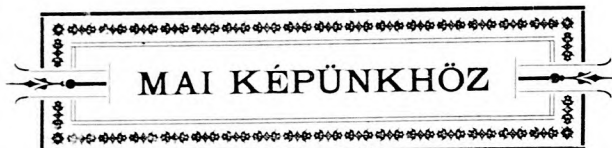
39. *A bold. Szűz lurdí jelenései.*

40. *Szíría apostola. Sz. Efrém élete.*

41. *Szent nyolcad az Oltáriszentség tiszteletére.* Ez utóbbi három füzet ára darabonként 6 kr. — 10 darab 50 kr. — 25 darab 90 kr. — 50 darab 1 frt 70 kr. — 100 darab 3 frt. — 500 darab 12 frt. — 1000 darab 20 frt.

Irodalmi jelentés! *Bosenbach* István, J. t. atya két jeles műve u. m. „November Hava” vagyis a tisztító helyen szenvedő lelkek megszabadításának módja- és eszközeiről. Ötödik kiadás. Ára a XVI. r. 285 l. terjedő könyvnek füzve, bérmentesen szállítva 60 kr. o. é. vagy

két intent. Továbbá „Szűz Mária, az ifjuságnak mintaképe, vagy az ifjuságnak ártatlansága és buzgalmáról”. Ára a XVI. r. 276 l. terjedő könyvnek füzve, bérmentesen szállítva 60 kr. o. é. vagy két intent., — kitünő magyar fordításban megrendelhető: dr. Lessenyey Ferenc, theologiai tanárnál, Szatmáron.

A hosszú ideig üresedésben levő zágrábi érseki szék végre atyát kapott egy jólelkű, nagybuzgalmu, erényes életű papban, *Posilovics* Györgyben. Julius hó 5-én foglalta el a pápai és királyi kegy folytán ft. *Posilovics* György ő nagyméltósága székét, Zágrábnak, sőt egész Horvátországnak élénk örvendezése között. Már akkor megemlékeztünk a fényes ünnepről is az általános lelkesedésről, melylyel az új érsek székhelyén találkozott s már akkor üdvözlöttük a nagy elődök utódját.

Horvátország népe bizonyos aggodalommal várta a kinevezést, mert attól tartott, hogy kormányunk, mint mindenből, úgy e kinevezésből is politikai töket csinál és nem annyira papot, mint politikust és törhetetlen szolgát keres. A pápai szék azonban a kormány alacsony szándékait folyton keresztül huzta s nem engedé, hogy katolikus híveinek, horvát gyermekeinek lelkiismerete az alacsony politikai taktikázás áldozatává legyen. Csak oly férfiu kinevezéséhez adta hozzájárulását, kit a hívek általános tisztelete és szeretete fog környezni az érseki széken. *Posilovics* Györgyöt, kit mai képünk ábrázol, ilyennek ismerte a közfelfogás. Tudománya, jó szíve, jámborsága, kötelemének élénk tudata képesítették őt a zágrábi főpapi szék betöltésére. Lelkületét és multját Rómában is ismervén, örömmel járultak kinevezéséhez s készségesen erősítették meg a magas méltóságban. Adja Isten, hogy ő nagyméltósága ismert bölcsességének sikerüljön megtalálni azokat a módokat és eszközöket, melyekkel az egyháznak, a hazának, és nemzetének javát leginkább előmozdithatja s híveinek üdvét leghatásosabban biztosíthatja.

Sakktalány.

Oh	ent	magy	vész	ten	er	nak
a	ha	Is-	tor	ar	és	ki
Ist-	bá	és	fe	ha	Adj	ös
so	tál	zá	so	el	ily	baj
len	ja	ne	a	led	sztv	ne
ad	két	je	t	ha	meg	en
tud	het	Hogy	ho-	ni	ki	et
lel	nt	ne	tör	is	szép	tör

(Megfejtése a 35. számban.)

A szerkesztőség üzenetei

Z. J. Nagy-Károly. XVI-ik Lajos francia királyt 1793. jan. 21. fejezték le, mely napon minden évben misét mondanak egy párisi templomban, valamint a szt.-denisi apátság templomában, melynek sírboltja e szerencsétlen király hamvait is rejti. Az kétségtelen, hogy a holttestet nem azok temették oda, a kik a királyt lefejezték. Egykoru följegyzések szerint a lefejezett holttestét a sz.-madelaini temetőben ásták el. A gödör 10 láb mély volt s a fenekére oltatlan meszet öntöttek, jó vastagon. A holttestet erre fektették minden koporsó nélkül, a fejét pedig gyomra tájkára helyezték el, úgy hogy a két keze közé került. Ez a temetés végrehajtásával megbízott *Vinier* polgár szellemes ötlete volt, ki aligha gondolt rá, hogy ez az általa véghez vitt és többeknek elbeszél durvaság lényegesen hozzá fog egykor járulni ahhoz, hogy a kivégzett király holtteste valamikor tisztelőben részesülhessen. A királyság elleneinek törekvése az volt, hogy a holttest a mész között teljesen megsemmisüljön, s hogy ez be fog következni, arra számítottak is. Am a Szt.-Madelainról nevezett temető talaja úgy látszik megakasztotta a felbomlási folyamatot s így történt, hogy 1815-ben, mikor a holttestet keresni keztek, több koporsó nélkül és mészrétegbe eltemetett kivégzett ember csontjait meglehetősen állapotban találták meg. Ezek közül nagyon bajos lett volna megtudni, hogy melyek a király csontjai, találtak azonban egy holttestet, mely a koponyáját a kezében tartotta. Kétségtelennek vehető e jelből, hogy ez volt a király holtteste s ezért vitték el St.-Denisbe. — **S. J. Ó-Kanizsa.** A fölsérdült leányt *eladó leánynak* nevezik, mert Ázsiából bejött őseinknél az volt a divat, hogy a felnőtt leányokat a papák, eltérőleg a mai szokástól, *pénzért adták* el szerelmes vőlegényeiknek. Bármily kevéssé szép legyen is ez az emlék, letagadni nem lehet. Mentségükre szolgálhat az ezer év előtti magyaroknak, hogy a keleti népek abban az időben mind ezt a szokást követték. Ma is sok barbár fajnál divatban van ez, de legérdekesebb mégis a matabelek házassága. Ott a leány egyáltalában nem eladó, a papa semmi áron sem engedné át a vőlegény „tulajdonába”, hanem csak egyszerűen „nőül adja” hozzá. Ebből aztán az a hasznuk a matabel papáknak, hogy mivel a leány az apja tulajdona marad férjhezmenetele után is, ez aztán a házasságból származandó gyermekeket is magának tulajdonítja. Ha aztán a házasság gyermekököt meg akarják tartani, akkor a férj köteles az apósától a saját gyermekét megvásárolni. A gyermeknek az árát az anyós szabja meg, ebből azután az apósának semmit sem szabad engedni. — **Sz. S. Á. M. Döbrököz.** Megkaptuk, a 29. és 30-ik számot elküldöttük. — **B. F. Cserkút megjött.** — **R. M. Budapest.** Nem rendelte senki. — **N. A. Pius-Pusztá.** Előbbi levelét nem kaptuk. Irja meg, kik akarják megrendelni. — **Zs. F. Horvát-Kimle.** Mindkét kérdésre: igen. — **P. M. Komárom.** Bizonyára azért nem közöltük a megfejtők között előbb se, amiért most, mert későn küldte. — **Döbrököz.** Ne tegyenek semmit. Mi magunk jártunk el az ügyben. — **P. J. Kádárta.** Nem nyert. — **H. L. Pázmánd.** Hagyjuk nyugodni. Elmondtuk nézeteinket, ez elég volt. — **S. I. Szilágy.** 1. Vagy mennyországba, vagy polkba, vagy a tisztító helyre. 2. A halál után azonnal ítéltetik a lélek. Ez a külön ítélet. 3. Az utolsó ítéleten minden ember aki csak Ádámtól élt fogva, egyszerre ítéltetik. — **Hü olvasó.** A „Pesti Napló” és „Szabadszó” a Haas és Deutsch zsidó cégé. Minden írójuk zsidó. A „Pesti Hírlap” szerkesztője és tulajdonosa Légrádi, zsidó, iránya és munkásai zsidók. A „Magyar Hírlap” egy zsidókompanyia tulajdona, melynek elnöke Gerő Lajos zsidó, a lap felelős szerkesztője Fenyő Sándor zsidó. Zsidók a munkatársak is. A „Budapesti Hírlap” kiadóhivatali főnöke: Zilabý, zsidó; a szerkesztőségben 5—6 zsidó író van. A „Nemzet” szerkesztőségében a zsidók többségben vannak. **S. I. Debrón.** A gyűjtést beküldte. Nyugodtak lehetnek az adakozók. A héten megkapják az ajándékokat is.

Budapesti piac.

Hivatalos árak:

<i>Buza</i>	bánsági	uj	77—81	klg.	—	—	—
—	tiszavidéki		77—81		6 60	6 85	
—	pestvidéki		77—81		6 55	6 80	
—	fehérmezei		77—81		6 55	6 80	
—	bácskai		77—81		—	—	—
<i>Rozs</i>	—		70—72		4 95	5.—	
<i>Árpa</i>	takarmány		60—62		—	—	—
—	égetni való		62—64		—	—	—
—	sörfőzdei		64—66		—	—	—
<i>Zab</i>	—	ó	39—41		—	—	—
—	—	uj	39—41		5 70	5 75	
<i>Tengeri</i>	bánsági	ó	75		—	—	—
—	másnemű	uj	73		5 35	5 40	
<i>Köles</i>	—	ó	—		—	—	—
<i>Repeze</i>	káposzta		—		9 20	9 70	

Lisztüzlet. Árak:

Sz.	0	1	2	3	4	5
frt	11 10	11 20	10 50	10.	9 60	9 30
6	7	8	F	G	korpa	
8 40	6 70	5 40	3 90	3 60		

100 kilonkint, összsúlyt tiszta súlynak értve.

Hüvelyesek és termények. Az elmúlt héten a hüvelyesek forgalmában lényeges változás nem jelezhető. Árak csak névleg jegyeztettek. **Bab,** nagyfehér 5.50—5.75 frt, kisgömbölyű 5.75—6. frt, törpe 7.—7.75 frt. — **Borsó** 8.50—9.50 **Lenese,** 6—12 frt minőség szerint. **Köles** 4.75 **Köleskása** 8¹/₂—9¹/₂ frt. **Kendermag** 7.75—8 frt. **Mák,** kék 30 frt, szürkemák 29 frt. **Moharmag** 8.50—8.75 frt 100 kilogrammonkint.

Élelmi cikkek. **Tojás,** első minőségű ládatojás 26.50 frt, csekélyebb 25.—25.50 frt 1440 darabot tartalmazó eredeti ládákban. **Baromfi.** Csirkék 60—80 kr., kacskák 90—1.20 frt. **Hizott libák** 3.60—4.50, nehezebbek 5.50 frt, etettek 1.80—2.40 frt páronkint. **Borjuvásár.** Eleven borjuk 28—30 kr., elsőrendű 32—34 kr. fogyasztási adó nélkül.

Vetőmagvak. **Lóhere** 70—72 frt. **Lucerna** 55—65 frt. **Muhar** 7.75—8.20 frt. **Tarlórépa** 80—90 frt, hajdina 8—8.50 frt.

Zöldségüzlet. **Pozsonyi petrezselyem** 2—5frt, pozsonyi sárga répa 2—6 frt, budapesti sárgarépa 2—6 frt, vöröshagyma 5—7 frt, sárga makói hagyma 5—7 frt, foghagyma 18—20 frt, sárga burgonya 2.50—3 frt, rózsaburgonya 2.—2.50 mind méter mázsánkint. — **Zeller** 50—70 kr. párhagyma 75 kr. céklarépa 80—1 frt, fekete retek 80—1.20 frt, kalaráb 80—1.50 kr. fejes káposzta 4—8 frt, vörös káposzta 6—8 frt, mind 100 darabonként. **Kakukfű** 100 cs. 40—60 kr., **kapor** 12 cs. 10 kr. **torma** 18—21 frt, **metélőhagyma** 20 cs. 10 kr. 100 darabonkint. **Kartof** darabja 10—15 kr. **Hajtatott idei termények:** fejes saláta 100 darab 1—1 frt 50 kr., **zöld bab** 1 zsák 1.50 kr. 2 frt, **carotta** 8 cs. 10 kr., **uborka** 1 zsák 1—1.50 kraicár, **tök** 100 drb. 10—15 forint, **uborka savanyításra** 100 drb. 70 kr., 1 frt.

Zsirneműek. *Disznószirban* a hangulat a hét lezártával gyenge volt és az árak 49.50—49-re mentek vissza. *Szalonnában* nagyobb kereslet volt és fizettek 44.50—44 frtig 4 táblásért, 48—47.50 frtig 3 táblásért.

Kőbányai sertésvásár. **Hizott sertés-árak:** I. Magyar elsőrendű: 1. Öreg nehéz (páronkint 400 klgrammon felüli súlyban) 42—42¹/₂ kr. — 2. Öreg közép (páronkint 300—400 klgr. súlyban) 42—42¹/₂ kr. 3. Fialat nehéz (páronkint 320 klgron felüli súlyban) 43—43¹/₂ kr. 4. Fialat közép (páronkint 251—320 klgr. súlyban) 42¹/₂—43¹/₂ kr. 5. Fialat könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő súlyban) 42—43¹/₂ kr. II. Magyar szedett: 6. Ne-

héz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) 42—42½ kr. — 7
Közép (páronkint 220—280 klgr. sulyban) 42—43 kr.
8. Könnyű (páronkint 220 kilogrammig terjedő sulyban)
42—43 kr. III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronkint 260—320
klgron felüli sulyban) 43.—44 kr. 10. Közép (páronkint
220—260 klgr. sulyban) 42—43 kr. 11. Könnyű (páron-
kint 220 klgrig terjedő sulyban) 41—42½ kr.

TRAPPISTASAJT.

Ajánljuk a saját zárdánkban készült

PORT DU SALUT TRAPPISTASAJTOT

elismert kiváló minőségben, mely kilencszer Párisban és ugyanannyiszor Londonban nagy aranyéremmel (I. jutalom) lett jutalmazva. E sajt néhány év óta Magyarország legtöbb városában annyira meg lett kedvelve, hogy ez ideig nem voltunk képesek eleget gyártani. Minthogy azonban most tetemesen megnagyobbítottuk sajtgyárainkat, abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy minden kívánalomnak megfelelhünk. Ez a sajt 1½, 1, 2 és 2½ kilós darabokban adatik úgy, hogy egy póstaí, 5 kilóig terjedő csomagban 2, 3 vagy 4 darab küldetik. Egy kiló ára 1 frt 10 kr. Arjegyzekkel szívesen szolgálunk. A sajt csakis utánvétellel küldetik, még pedig postán vagy gyorsszállítmányképen. Próba rendelést ajánlunk, ez mindenkit meg fog győzni árunk jóságáról. — Tisztelettel 3—3

A máriasterni trappistazárda sajt-sőr-posztógyára.

CSODA-CSEPPPEK

gyomorgyengeség, étvágytalanság, gyomorpuffadás, székrekedés, gyomorszorítás és fájás, gyomorrontás, csömörlet, szédülés, sárgaság, lép és májbetegség, aranyér ellen. Ára egy üvegnek 40 kr.

CSODA-KENET

csúsz és minden hűlés, rándulás vagy erőltetésből eredt in- és csontfájdalmak úgy fogfájás ellen kitűnő hatása. Ára egy üvegnek 40 kr. **Kapható egyedül a foltalálónál:**

ZSÁLECZ ISTVÁN

gyógyszerésznél

Kőröshegyen (Somogy m.)

Jegyzet: A rendelőnek előnyösebb, ha az összeget 30 kr. postaköltséggel előre beküldi. 2—10

Ó-Kanizsán (Bács m.)

Szillágyi Antal fűszer és vegyesüzletében jó családból való katolikus ifju tanulólól fölvetetik 1—3

Egy ügyes takácslegény

azonnal alkalmazást kap Kis János takács mester műhelyében, Szt.-Péterváron Zalamegyében.

Főt. Plébánia-Hivataloknak.

A „Szent Gellért“ könyvnyomda tisztelettel adja tudomásul, hogy ezentul az összes egyházi nyomtatványokat raktáron fogja tartani, melyek a legjutányosabb árakon lesznek kaphatók. Eddig raktáron vannak és azonnal küldhetők: **Testimonium Confirmationis 100 darab 50 kr.**

Kivonat a születési anyakönyvből 100 drb 60 kr. — Halálozási értesítvény 100 drb 70 kr.

Keresztelési, Házassági és Halálozási űrlapok,

finom erős papírra nyomva: 100 darabja 1 frt 20 kr.

Továbbá kaphatók: **községi hitelszövetkezeti tagsági és törlesztési könyvecskék.**

Ezen nagy 8-rétű 8 oldalas, erős borítékkal ellátott könyvecskék darabját 2 krajcárjával adjuk.

A „Szent Gellért“ könyvnyomda ezenkívül elvállal mindennemű megrendelést, egyházi, községi és magán jellegű nyomtatványokat és szállítja azokat a legrövidebb idő alatt, s legjutányosabb árakon; erős, jó papírt ad s tetszetős, csinos kiállításra nagy sulyt fektet.

Tisztelettel kérjük a főt. Plébános urakat, a községi elöljárókat, a különféle egyletek tagjait s minden katolikust, hogy nyomdai megrendeléseiket ezentul ne zsidó vagy színtelen nyomdában eszközöljék, hanem keressék meg a „Sz.-Gellért“ katolikus könyvnyomdát, mely mindenkor rendelkezésükre áll s így is támogassák a kath. ügyet. Fogjunk össze valamennyien, akkor boldogulunk.

Könyvnyomdánk mint a katolikus érdekek megrendíthetetlen támogatója, büszkeségét helyezi abba, ha az igényeket minden tekintetben kielégítheti s a megrendelőktől csak dicséretet arathat.

Tisztelettel

Budapest, 1894. április 12. (I., Döbrentey-utca 18.)

a „Szent Gellért“ könyvnyomda.